Mājas Draugs

4. GADS FEBRUĀRIS, 1953 2./35./NR.

Mākslinieka Anša Bērziņa zīmējums Rom.vēst.5.nod.5.pantam

MĀC. O. KLEINBERGS

Mūsu dienu kristietis

Romiešu vēst. 8, 14 - 18

PAZĪSTAMĀ Amerikāņu apvienotās luterāņu baznīcas žurnāla "The Lutheran" redaktors Dr. Īsons Rafs kādā rakstā, starp citu, lūkojis raksturot Eiropas un Amerikas kristiešus. Viņš raksta: "Ja kādam eiropiešu mācītājam aizdegsies jumts, viņš nelūkos vis to tūlīt dzēst vai saukt ugunsdzēsējus, bet pārrunās jautājumu ar sievu: sak, kāpēc gan Dievs ļauj tādām nelaimēm notikt? Turpretī amerikāņu reverends, nonācis stacijā un redzēdams vilcienu aizejam, lec vilcienā un tad tik lūko noskaidrot, kurp īsti vilciens dosies." Dr. Rafs turpina: "Eiropieši mūs, amerikāņu kristiešus, sauc par "aktīvistiem", tas ir, par ļaudīm, kas skrien pa galvu, pa kaklu, bieži vien paši nezinādami, kāpēc un kurp. Mums atkal eiropiešu kristieši dažkārt liekas "pensionāri", kuŗi zin daudz, spriež daudz, bet kad tiem jārīkojas, tie paliek stāvot uz vietas."

Lasot šo raksturojumu, mēs, protams, teiksim, ka tas pamatīgi pārspīlēts, bet nevar noliegt, ka tajā neslēptos arī laba daļa patiesības. Šos tik dažādos kristiešus nu Dievs nesen bija savedis kopā pie viena galda Hanoverā, Vācijā, lai tie tur viens otru mācītos labāk pazīt un lai Vispasaules luterāņu federācijas sanāksmē tie pārrunātu un vienotos jautājumā: Ko nozīmē būt kristietim mūsu dienās?

Nu jau labs laiks pagājis, kopš sanāksmes dalībnieki izklīduši kur kurais. Dažādu nāciju un dažādu valstu izcilākie luterāņi savas domas šai jautājumā ir izteikuši, lielāka vienība ir panākta, un tomēr jautājums prasās, lai arī mēs ikviens to atbildētu: Ko nozīmē būt kristietim mūsu chaotiskajā laikmetā, visu iznīcinātajai jaunai kaŗa vētrai tuvojoties? Ko mūsu dienās nozīmē kristieša vārds?

Katra mūsu sanāksme, katrs dievkalpojums, kur esam sapulcējuši Tautu Kunga Jēzus vārdā, lai dziedātu senās mīļās baznīcas dziesmas, lai klausītos Svēto rakstu vārdus arī ir tāda Hanoveras sanāksme, kur netikvien klausāmies par pirmo kristiešu ticību, cerību un mīlestību, bet kur mums arī jāapņemas būt īstiem kristiešiem savā laikmetā.

Īsu, bet zīmīgu atbildi šim, mūsu dienās tik svarīgajam jautājumam: ko nozīmē būt kristietim, mēs varēsim izlobīt no augstāk pieminētajām Svēto rakstu rindiņām. Tajās apustulis Pāvils vispirms pasaka, kas mēs esam. Mēs esam Dieva bērni. Dieva gars mūs vada. Līdz ar to mēs arī esam Kristus līdzmantinieki. Otrkārt, ja esam Kristus līdzmantinieki, tad mūsu pienākums ir ciest, kā Kristus cieta. Treškārt, to darot, šī laika ciešanas izzudīs, un iestāsies. Dieva bērnu godība.

To nu katram kristietim, bet it sevišķi mums, kas esam tik daudz zaudējuši, der atcerēties: Mēs esam Kristus līdzmantinieki. Kad savas laicīgās mantinieku tiesības varēsim īstenot, to neviens pareģis mums tagad pateikt nevar. Laicīgo mantu mums niknākie Kristus draudzes ienaidnieki laupījuši. Vai tas nav Dieva atgādinājums mums ar vēl lielāku sirdsdedzi un neskatoties uz dzīves lielajiem zaudējumiem, domāt par to mantojumu, kuŗā mēs dalāmies ar Kristu un kas apzīmogots svētajā kristībā.

Bez tam Dievs katram mums ir devis savu talantu, vienam vairāk, otram mazāk, bet neviens nav atstāts tukšā, kā to Jēzus stāsta pazīstamajā līdzībā. Bet šajā līdzībā par talantiem Jēzus stāsta arī, kā cilvēki ar saņemtajiem talantiem apietas. Ir tādi, kas savus talantus liek vietā un lietā, ir arī tādi, kas tos saņēmuši, aprok. Kad nu vēlāk lielais Talantu devējs nāk un vēro, ko katrs ar tam uzticētajiem talantiem darījis, izrādās, ka, tas, kam ir, kas savus talantus pareizi izlietojis, kas tos vairojis, tam tiek dāvāti vēl jauni. Turpretim tas, kas tos apracis un kam tīkai mazums vien ir, pazaudē to pašu.

Vai tā nav arī ar mūsu ticību? Arī savu kristīgo ticību mēs esam mantojuši. Vecāki ir atbildīgi par saviem bērniem un mēs paši katrs par sevi. Kā mēs ar savu talantu, ar savu mantojumu rīkojamies? Vai mēs to vairojam, jeb esam ierakuši zemē kā slēpjamu mantu? Un te, kā ar savu kristīgo ticību rīkojamies, sākas mūsu prieks vai bēdas, plaukšana vai nīkšana. Apustulis Pāvils atgādina: ja esam Kristus līdzmantinieki, tad mums arī tā jārīkojas, kā Kristus rīkojās, mums jācieš līdz ar Kristu.

Kad 1947. gadā, pēc otrā pasaules kaŗa asiņainā posta, Lundā, Zviedrijā bija sapulcējušies brīvo zemju luteriešu baznīcas pārstāvji, lai, neskatoties uz pārdzīvoto cilvēka degradācijas laikmetu Eiropā, pasaulei apliecinātu, ka baznīcas cilvēki ir un paliek vienoti cerībā un ticībā un grib darboties kopīgi, veicot mīlestības darbus cietēju labā, tad kāds zviedru bīskaps esot aizbildinājies, ka esot pārāk aizņemts. Viņam neesot laika. Vēlāk viņš gan ieradies un sanāksmi atstājis dziļi aizkustināts. Te man gribas drusku apstāties un vaicāt, vai līdzīgas atbildes daudzreiz nedzirdam arī zīmējoties uz dievkalpojuma apmeklēšanu? - Tik bieži dzird sakām: "Es esmu pārāk aizņemts, lai piedalītos draudzes dzīvē. Man jāatpūšas, man jāiziet saulītē." Ja mēs esam Kristus līdzmantinieki, tad mēs nedrīkstam apmierināties tikai ar skaistajām un daudzsološajām Dieva ļaužu tiesībām, nedrīkstam savu mantojumu aprakt, bet mūsu svēts pienākums ir ziedot savu laiku un līdzekļus un arī ciest, ja vajadzīgs, par to, par ko ir cietis Kristus.

Varbūt teiksim: kāds nepopulārs aicinājums - ciest līdz ar Kristu! Kā nu apustulis var mūs uz to aicināt? Bet mums, kas esam redzējuši tik daudz posta, jāsaprot, ka apustulis to nedara savu labumu gribēdams. Apustulis bija pārliecināts, ka tikai ar Kristu ciešot, kristieši mazinās pasaulē postu, zudīs šī laika ciešanas un kā rīta gaismu tie redzēs austam Dieva bērnu apskaidrību.

Ja cauri gadu tūkstošiem mēs aizietu to vēso Galilejas ūdeņu malā, kur mācīja Dieva dēls un nosēstos līdzās tiem tūkstošiem, kas ap Viņu pulcējās, lai izdevīgā brīdī jautātu: "Saki, mīļo mācītāj, ko man būs darīt, lai es, mūžībā svērts, varētu tikt atzīts par īstu kristieti?" - Tad Jēzus arī mums atbildētu: "Ja tev ir lieki svārki, atdod tos tam, kam svārku nav ne-

maz. Ja tevi kāds lūdz iet ar viņu jūdzi un palīdzēt tikt galā ar valodas grūtībām, noej ar viņu vēl vienu lieku jūdzi. Un ja tu vēlā vakarā esi jau gultā, līdz nāvei piekusis, un kāds pieklauvē pie tavām durvīm, lūgdams aizdot viņam maizi, jo, tālu ceļu nācis, pie viņa viesis iegriezies, tad nekurni, celies un aizdod." Ja mēs dosim, iesim un celsimies, ja palīdzēsim tam, kam palīdzība vajadzīga, tad būsim izpratuši, ko nozīmē būt kristietim mūsu dienās.

Šo rindu sākumā runājam par dažādiem kristiešiem mūsu dienās. Ir tādi, kas daudz zin un daudz spriež, bet kad tiem arī kā kristiešiem jārīkojas, tie apjūk un nedara nekā. Un ir tādi, kas steidzas, vienmēr aizņemti, tikai lāgā nezin, kurp tie steidzas, un kāpēc tie steidzas. Lūgsim lai Debesu tēvs mums palīdz saprast un apzināties, ko tas nozīmē būt kristietim mūsu dienās - uguni laikā pamanīt, bet kad tā pamanīta, tad dzēst un saukt arī kaimiņus palīgā, - nejautāt, uz kurieni vilciens iet, kad jau par vēlu un kad varbūt tiekam vesti pilnīgi pretējā virzienā, bet arī nepalikt gaidot stacijā, kad zinām, kurp mums jādodās. Mēs esam Dieva bērni, Kristus līdzmantinieki. Mūsu ceļš - Kristus ciešanu ceļš, un mūsu mērķis - Dieva bērnu godība.

MĀC. A. TREIVERTS

Laika zīmes

Mateja ev. 16, 1 - 4

ESAM jau pārkāpuši jaunā gada slieksni un dažas nedēļas nodzīvojuši jaunajā gadā. Kā neizdibināms noslēpums tas stāv mūsu priekšā. Ne tikai atsevišķu cilvēku, bet arī tautu likteņi tiks tajā izšķirti. Kā veidosies mūsu dzimtenes Latvijas nākotne? Vai vēl vienmēr tur valdīs bezdievīgā austrumu vara, jeb nāks jauni labāki laiki?

Senos laikos nākotni mēģināja pareģot pēc zvaigznēm. Bet cilvēku un tautu likteni zvaigznes nenosaka. Tās nepriecājas mums līdz mūsu priekos un neskumst mums līdz mūsu bēdās. Tālas mūsu sirdīm, tālas mūsu acīm, tādas ir šīs pielūgtās un apdziedātās zvaigznes! Dieva gudrība ir apslēpusi nākotni mūsu acīm un prātam. Tā stāv zem vārdu patiesības: ne redzēt, bet ticēt. Nākotnes notikumi nav atkarīgi no cilvēku gribas un darbošanās. Dievs valda pār pasauli un nosaka arī mūsu likteni. Ne tas ir svarīgi, ka zinām, kas nākotnē notiks, bet ka izprotam šī laika zīmes.

Farizeji un sadukēji nāca pie Jēzus un prasīja kādu zīmi no debesīm, kas liecinātu, ka Viņš ir Dieva dēls. Bet Jēzus šo prasību noraidīja un sacīja: "Kad vakars metas, jūs sakāt: būs labs laiks, jo debess ir sārta. Un rīta agrumā: šodien būs negaiss, jo debess ir sarkana un apmākusies. Jūs liekuļi, gaisa parādības jūs izprotat, vai jūs nevarat arī izprast šī laika zīmes?"

Laika zīmes! Jēzus prasa izprast laika zīmes. Neviens nedrīkst šo laiku neapdomīgi pārdzīvot. Tāpat kā jūrnieks vēro vēja un ūdens straumes, lai kuģi varētu vadīt pareizā virzienā un tas varētu sasniegt savu mērķi, tā arī mums vajag vērot šī laika zīmes, lai sevi pasargātu no bojā ejas un varētum piepildīt Dieva doto uzdevumu. Nolasītie evaņģelija vārdi aicina vērot šī laika zīmes. Un tās ir:

1. tiesas zīmes un
2. žēlastības zīmes.

1. Sarkana debess liecina par negaisa tuvošanos. Mēs esam redzējuši sarkanas debesis. Tas bija toreiz, kad otrā pasaules kara vētras brāzās pāri mūsu dzimtenei, kad dega mūsu dzimtenes pilsētas un lauku mājas, tad debess atmirdzēja nakts tumsā sarkanā krāsā kā asins. Toreiz viena bezdievīga vara atkāpās, bet otra, no austrumiem nākdama, mūsu dzimteni paķlāva savai varai. Toreiz bijām spiesti savu dzimteni atstāt un doties prom tālās svešniecības gaitās. Liels posts ir nācis pār mūsu tautu un dzimteni. Mūsu tauta aiz dzelzs priekškara pārcieš lielus posta un bēdu laikus, un neviens nevar pateikt, kad šie posta laiki beigsies, un kad nāks labāki un gaišāki laiki.

Dieva tiesa atklājās otrā pasaules kara baigajos notikumos. Hitlera bezdievīgā vara sabruka. Un mēs ticam un ceram, ka Dievs savu tiesu reiz piepildīs visā pilnībā, un reiz pienāks tas laiks, kur arī bezdievīgā boļševiku vara tiks iznīcināta, un tad pasaulē sāksies jauni labāki laiki. Dievs tiesā.

Tiesā? Par ko? Vispirms par modernā laika bezdievību. Mēs lat-vieši savā dzimtenē piedzīvojām, ka Hitlera un Staļina varas laikā Dievs tika noliegts, nicināts un apsmiets. Tad piepildījās Bībeles vārdu patiesība, ka radība saceļas pret pašu Radītāju. Cilvēku lūpas, ko Viņš bija radījis, Viņu apsmēja, rokas, ko Viņš bija veidojis, rakstīja pret Viņu zaimotājus rakstus. Nevienā vēstures laikmetā nav pastrādāts tik daudz briesmu darbu, kā piemin ētajos. Cilvēki centās atrisināt pasaules notikumus bez Dieva ziņas un prāta. Daudzi nostājās pret Dievu un dzīvoja tā, itkā Dieva nemaz nebūtu un itkā mums Viņam nebūtu jādod nekāda atbildība.

Nepievilieties, Dievs neļaujas apsmieties! Ko cilvēks sēj, to viņš arī pļaus. Daudziem, kas mūsu laikos šo vārdu patiesību negribēja atzīt, to vēlākos kara un pēckara gados vajadzēja sāpīgi izjust. - Stāsta, ka tad, kad Robespjers, franču revolūcijas vadonis, lodes ķerts, smagi ievainots, tika ienests kādā mājā, tad kāds ielas malā apstājies cilvēks, to redzot, izsaucies: "Ir taču Dievs, Robespjer!" Vai to pašu nevaram liecināt par Hitlera varas bojā eju? Ir taču Dievs, kas soda noziegumus, grēkus un pārkāpumus! Un es gribētu teikt, ka to pašu piedzīvos bezdievis Staļins Padomju savienībā, kas ir nonāvējis un vēl tagad moca un slepkavo miljoniem nevainīgu cilvēku. Dieva dzirnavas maļ lēni, bet labi. Nepievilieties, Dievs neļaujas apsmieties! Ko cilvēks sēj, to viņš arī pļaus!

Un tālāk es gribētu teikt, ka Dievs tiesā par izdzīves kāri un nevienprātību mūsu pašu tautā. At-

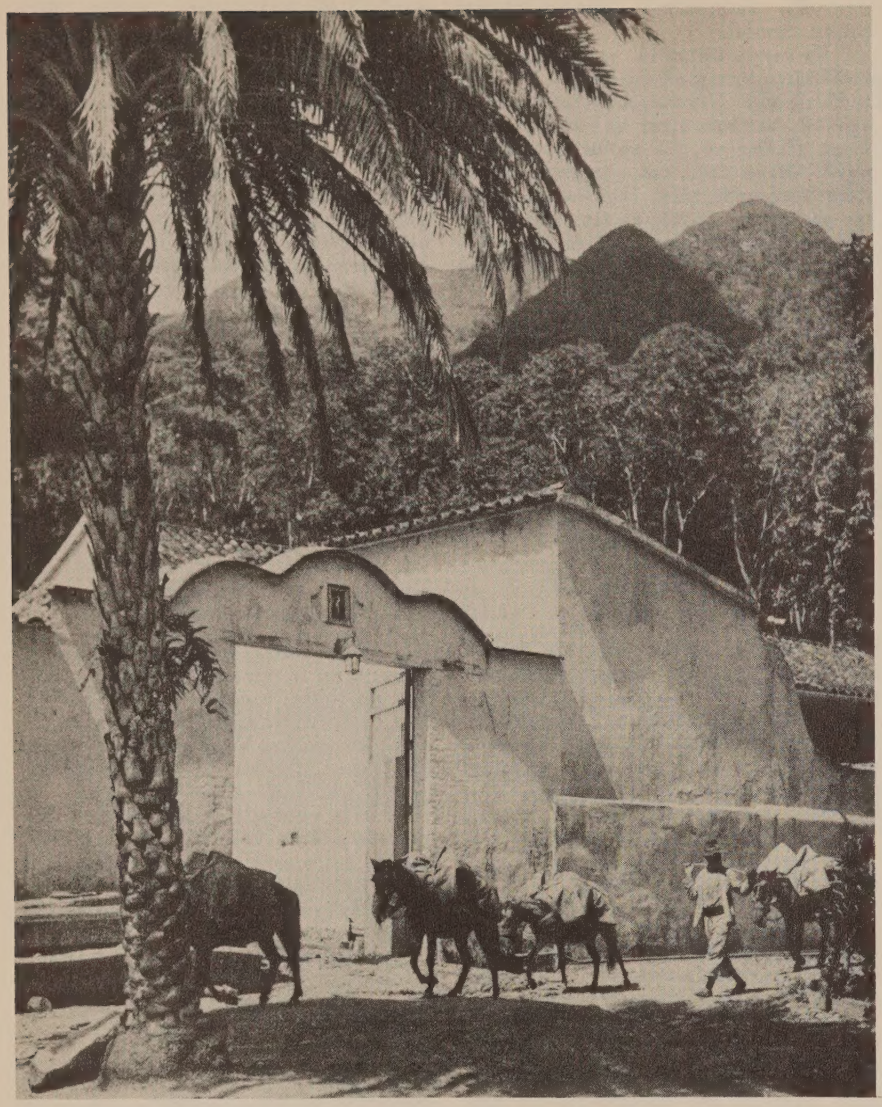

Venecuēlas aina

cerēsimies miera laikus, kad pārticībā un turībā dzīvojām savā dzimtenē. Cik tālu viss bija nonācis! Viena izprieca sekoja otrai. Tur tika dejots, dzerts un līksmots pat līdz vēlām rīta stundām. Pat ciešanu laikā tika rīkotas balles un izpriecas! Bet tad Dievs iejaucās un darīja tam visam galu. Kas bijis, ir pagājis. Mūsu tauta iet ciešanu ceļu un ir izklīdināta pa visiem pasaules vējiem. Ko kādreiz miera laikos turējām par neiespējamu, tas tagad ir noticis. Vai nejūtam, ka Dievs ar savu tiesu iejaucies mūsu liktenī?

Tāpat Dievs tiesā par nevienprātību mūsu trimdas saimē. Bieži vien esam izjutuši šīs nevienprātības rūgtos augļus. Kādēļ neesam ievērojuši patiesību, ka vienprātībā mazas lietas aug un nevienprātībā vislielākās irst? Kādēļ neesam nostājušies viens par visiem un visi par vienu? Tad būtu bijuši daudz stiprāki un daudz ko vairāk panākuši savas tautas labā. Tiesas zīmes, kur vien raugāmies. Tās piešķir šim laikam sevišķu nozīmi un nopietnību.

2. Bet tad mūsu skatus saista šī laika žēlastības zīmes. Patiesi? Vai var būt vēl žēlastības zīmes šajos bēdu laikos? Atdari tikai savas acis un atceries pārdzīvotos trimdas gadus. Vai tā nebija Dieva žēlastības zīme, ka taisni tai laikā, otrā pasaules kara beigās, kad atradamies vislielākajā postā, Amerikas Savienotās valstis un Anglija izstiepa savu palīdzīgo roku pēc mums, ka pēc tam varējām dzīvot pārvietoto personu nometnēs, kur bijām paēdināti un aprūpēti? Vai tā nav žēlastības zīme, kur iksvētdienas varam pulcēties Dieva namā un klausīties Dieva vārdus? Viss ar laiku paiet un zūd, tikai ne Dieva vārds. Un tas vēl šo baltu dienu nav zaudējis savu vērtību un nozīmi. Mēs, atstājot dzimteni, esam zaudējuši visas savas laicīgās mantas un vērtības, bet Dieva mantu kambaris ir pildīts ar debess mantu garīgām vērtībām. Ja arī mēs trimdinieki esam zaudējuši visu un esam palikuši nabagi, tad tomēr, ja apliecinām sevi piederīgus Dievam, esam bagāti un varam laimīgi būt. Tad visās dzīves bēdās un grūtībās varēsim liecināt: "Kas Dievam tic un paļaujas, to Viņš nemūžam neatstās!"

Un vēl vairāk. Vai tā nav žēlastības zīme, ka daudzu trimdinieku sirdīs sākmosties itkā jauna garīga atmoda? Cilvēki sāk atkal saprast, ka cilvēks nedzīvo tikai no maizes vien. Sāk atkal meklēt aiz laicīgām lietām mūžīgo. Kāds ticīgs vīrs bēdas nosaucis par gana suņiem, kas izklīdušās avis atkal sadzen kopā. Ir daudzi mūsu starpā, kas svešniecības gaitās klīstot, ir atraduši Dievu un sākuši Viņu meklēt un lūgt. Kad dzeltējošas lapas krīt rudenī no koku zariem, tad caur kailajiem zariem varam labāk debess spīdekļus saskatīt. Labi mums, ja raugāmies uz tiem kalniem, no kurienes mums var nākt palīdzība. Tā ir žēlastības zīme, ka Dievs mūs nav atstājis. Viņš gan mūs pārmāca, bet ne lai mēs ietu bojā, - lai mēs tiktu izglābti.

Un beidzot Jēzus apceramajos vārdos norāda vēl uz kādu žēlastības zīmi. "Nikna un laulības pārkāpēja tauta meklē zīmi, bet viņai nekāda cita zīme netiks dota, kā vien pravieša Jonas zīme." Kas tā ir par zīmi? Pravietis Jona atradās trīs dienas zivs vēderā un tikai tad drīkstēja atgriesties dienas gaismā. Tā arī Jēzus trīs dienas dusēja kapā, līdz drīkstēja augšām celties. Jēzus šo zīmi deva farizejiem un sadukējiem: viņiem vajadzēja nākt pie atzīšanas, ka Jēzus nāks otrreiz pasaulē. Tagadējie laiki un jaunais gads stāv šajā zīmē: Kristus dzīvo! Nezaudēsim savu drosmi! Ja Dievs ir ar mums, kas tad būs pret mums? Dievs pasargās brīvo pasauli, ka bezdievji tai nevarēs neko nodarīt. Ar Viņa palīdzību pārvarēsim visas grūtības un bēdas. Jēzus būs mūsu sargs un vadonis. Ar šo zīmi mēs uzvarēsim! Lai Dievs uz to mums palīdz un mūs svētī!

MĀC. ALFREDS GULBIS

Luteriskās baznīcas darbs Venecuēlā

MŪSU tēvu zemē dzīve ritēja savu ierasto gaitu. Problēmas tika risinātas tajā ierastajā kārtībā, kāda bija izveidojusies gadu simteņos. Grūtāk jau bij atrisināt tās problēmas, kādas radīja dzīve Vācijas nometnēs un apmešanās Amerikas savienotajās valstīs vai Kanādā, minot tikai tās zemes brīvajā pasaulē, kur mīt lielākā daļa mūsu tautiešu. Visgrūtāk tomēr garīgās aprūpes jautājumu atrisināt zemēs, kur pavisam citi sadzīves un dabas apstākļi. Tas jāsaka, piemēram, par tiem mūsu tautas locekļiem, kas mīt Dienvidamerikā un it īpaši Venecuēlā, par kuŗu gribu te runāt.

Pēc oficiāliem datiem še pašreiz dzīvo 628 latvieši, lielākā daļa no tiem - skaistajā un modernajā Venecuēlas galvas pilsētā Karakasā. Tā ir augoša pilsēta, un kaut gan viņā jau dzīvo vairāk kā 600.000 iedzīvotāju, kaut gan viņā jau ir daudz modernu namu un tirdzniecības ēku, kaut gan tai cauri vijas plašas "avenīdas", pilsēta joprojām aug. Veseli kvartāli tiek noplēsti, un jaunām satiksmes artērijām tiek atbrīvots ceļš. Šai kalnu pilsētā nepārtraukti zied brīnišķīgie dienvidus koki. Palmu alejas un mūžam mainīgo mākoņu klātās kalnu galotnes atgādina Dieva radītās pasaules skaistumu un varenību. Arī citās vietās Venecuēla svētīta ar sevišķu dabas skaistumu, un šīs zemes bagātība liekas neizsmeļama.

Tagad daudzās zemēs sasnidzis sniegs, aukstums stindzina un jaukās vasaras dienas ar saulītes bagāto svētību vairs tikai atmiņā. Šai zemē saules siltuma nekad nepietrūkst. Ziedu un augļu bagātība visu gadu. Šķiet, tāpēc te visiem vajadzētu dzīvot laimē un pārticībā, bet kā katrā zemē arī šeit blakus gandrīz neiedomājamai bagātībai sastopam tikpat neiedomājamu nabadzību, arī garīgā ziņā. Daudz jo daudz varētu vēleties garīgās dzīves laukā. Lielākā iedzīvotāju daļa ir katoļi, bet arī katoļu priesteŗu skaits zemē ir niecīgs. Vairums ļaužu par Kristus mācību pilnīgā neziņā vai arī pavisam maldīgos ieskatos. Protestantiskās baznīcas darbs ir pašā sākumā. Luteriskās baznīcas dzīve sākusies tikai pirms pusotra gada, kad te ieradās dedzīgais Dieva vārda sludinātājs mācītājs Freds V. Kerns (Fred W.Kern), kas ar savu bagāto pieredzi, lielo dedzību, sirsnību un uzupurēšanos sācis veidot un celt šīs zemes luteriskās baznīcas dzīvi. Bet lai mācītājs Kerns savu svētīgo darbu varētu sākt, bija nepieciešami Amerikas Nacionālās luteraņu padomes direktora Dr. P. Empija (Dr.P.Empie)un tagadējā LWF latiņu Amerikas daļas vadītāja Dr.S. Hermaņa (Dr. Stewart W. Herman) aicinājumi un mudinājumi luteriešiem citās zemēs, it sevišķi Savienotās valstīs, nest lielus materiālus upurus. Tā, ja latvieši, ungāri un vācieši tagad var Dieva vārdu dzirdēt savā valodā un ja tie var celt savas draudzes dzīvi pēc savas baznīcas gara un parašām, tad godam jāmin šie vīri, Amerikas Nacionālās luteraņu padomes svētīgais darbs un it sevišķi Amerikas ticības brāļu upuri. Savienoto valstu Nacionālā luteraņu padome (NLC) pēdējos gados veikusi milzīgu darbu arī ārpus Savienoto valstu robežām. To bieži vien paši šo baznīcu locekļi, bet it sevišķi Savienotās valstīs dzīvojošie jaunieceļotāji, nezin. Bet ja šodien Karakasā ir spēcīga luteraņu draudze, kuŗā apvienoti trīs dažādu tautību ļaudis: latvieši, ungāri un vācieši, ja ir noorganizēts draudzes darbs latviešiem Valencijā, ja ir bijusi iespēja sludināt Dieva vārdu, izdalīt Svēto vakarēdienu mūsu tautiešiem simtiem jūdžu dziļi zemes iekšienē, kur ceļš, ar lidmašīnu sākts, jāturpina, labākajā gadījumā, ar "džīpu", bet parasti ar ēzeli vai mūli, tad tas ir bijis iespējams tikai pateicoties Nacionālajai luteraņu padomei, kas nav taupījusi pūles un līdzekļus, lai sāktu garīgās aprūpes darbu pie jaunieceļotājiem šinī zemē. Ka šejienes latvieši, tāpat kā ungāri, vācieši un arī citu tautību luteriskie ļaudis ar pateicību un prieku šo darbu novērtē, liecina dzīvā un rosīgā atsaucība un dažreiz pat pāri spēkiem ejošā upuru nešana savas jaunās draudzes un baznīcas celšanai.

Luteriskā baznīca savu oficiālo pastāvēšanu te skaita no 1952. gada 26. oktobŗa, kad tika pieņemta Karakasas Ev. lut. draudzes satversme.

Kad apmēram pirms pusgada šo rindiņu rakstītājs atstāja Čikagu un Ņujorku, vasaras karstās dienas šajās lielajās ziemeļu pilsētās bija grūti panesamas. Protams, ka dodoties ceļā uz tropu zemi Venecuēlu, bažījos, vai tās zemes karstumu maz spēšu izturēt. Vēl vairāk bija rūpju par toreiz vēl pilnīgi nepārredzamo darbu. Bet tikko no Karaību jūŗas krasta lidlauka automašīna uzvijās pāri kalnu galotnēm un sasniedza Karakasu, rūpes par karstumu izgaisa. Pēc Čikagas un Ņujorkas svelmīgajām dienām šeit sagaidīja gan karsta, bet tomēr mīlīga un patīkama vēja atvēsināta vasaras diena. Tāpat, kad pēc nedēļas pirmo reizi bija jāstāv jaunās draudzes priekšā, vadot dievkalpojumu vienkāršajā dievnamā un redzot lielo dievlūdzēju pulku, izgaisa arī rūpes par darba smagumu. Pašo laiku dievlūdzēju skaits nav mazinājies.

Pirms svētdienas dievkalpojumiem ik svētdienas rītu uz dievvārdiem pulcējas visjaunākie draudzes locekļi - svētdienas skolēni, pie kam dažam labam jāmēro ceļš no vistālākām pilsētas daļām. Bez mācītāja Debesu tēva svētības ceļos bērnus katru svētdienu māca un vada arī draudzes priekšnieks mag. iur. A. Jūgs, kas ir arī kopējās trīs valodu draudzes svētdienas skolas vadītājs.

Vienkāršais draudzes dievnams kā pirmajiem savas durvis ik svētrītu atver ungāriem. Ungāru valodas draudzes darbs ir sācies kā pats pēdējais mūsu trīs valodu draudzē, jo mācītājs Džordžs Pošvājs (George Posfay) ieradās tikai septembŗa vidū. Bet jaunais mācītājs ir pratis īsā laikā noorganizēt un ievadīt draudzes darbu celsmīgā ceļā. Mācītājs Pošvājs, labs valodu pratējs, tagad organizē arī zviedru valodas draudzi. Tūlīt pēc ungāru dievkalpojuma seko dievkalpojums vācu valodā un pēc tam latviešu dievkalpojums. Ik otrdienas vakaru draudzes jaunieši čakli apmeklē jaunatnes pulciņa stundas. Jaunieši ir arī visaktīvākie dievkalpojumu apmeklēšanā. Kad pulciņš jauniešu bija sanākuši uz iesvētes mācību, pārrunājot jaunatnes stundu iekārtošanu un meklējot izdevīgāko dienu, es minēju sestdienu. Tad kāds jaunietis teica: "Mācītāja kungs, labāk kādu citu vakaru, jo ik svētdienu tā kā tā jānāk uz baznī-

MĀC. E. ĶIPLOKS

Jānis Bachs

Cik jauki, cik skaisti, kad tuvi un tāli
Tā ķēniņa pagalmos pulcēties sāk...

TAS ir sākums misijas dziesmai (76.nr.). Cik melodiska, plūstoša un tomēr himniska, svinīga ir tās meldija! Kas ir tās autors? - Jānis Bachs. Tas nav ''viens'' no daudzajiem Bachiem, bet mūsu pašu latviešu ērģelnieks.

Pateicoties viņa meitas Paulas Brēmanes (Austrālijā) un mazmeitas I.Erhardes (Vācijā) atsaucībai, izdevās iegūt dažas biografiskas ziņas par autoru un arī viņa ģimetni.

Jānis Bachs dzimis 1846.g. 18. jūlijā Rūjienas Dīķeru Bēkās kā saimnieka dēls. Viņš mācījās Rūjienas draudzes skolā, 1865.g. izturēja pagasta skolotāja pārbaudījumu un tai pašā gadā iestājās Cimzes skolotāju seminārā Valkā, kuru pabeidza 1868.g., iegūdams draudzes skolotāja un ērģelnieka diplomu.

No 1868.-1870.g. Bachs bija palīgs savam agrākajam skolotājam Ernestam Aleksandram Švecham Rūjienas draudzes skolā un kļuva arī viņa znots. No 1870.-1877.g. viņš bija skolotājs un skolas pārzinis Katlakalna elementārskolā Rīgā, Bišumuižā. 1877.g. viņu aiçināja par pārzini jaundibinātajā Ev.lut. palīdzības kases Lutera skolā Pārdaugavā. Paraleli viņš strādāja arī Mārtiņa draudzes svētdienas skolā. 1908.g. Bachs aizgāja pensijā.

Cimzes seminārā Bachs ieguva krietnu mūzikālu izglītību. Viņš izdeva vairākus dziesmu krājumus skolām, piem. ''Ziemas svētku dziesmas baznīcām, skolām un mājām'' (apm. 60 div, trīs un četrbalsīgas dziesmas), dziedāšanas mācību ''Mazais dziedātājs'', ''Mazo dziesmu grāmatu skolām un mājām'' (div un trīsbalsīgas dziesmas), ievietodams arī savas pašas dziesmas. Visas šīs grāmatas piedzīvojušas vairākus izdevumus. Kopā ar mācītāju J. Neilandu (mir. 1915), skolotāju Indriķi Zīli (mir. 1919), ērģelnieku Jāni Sērmuksli (mir.1913), skolotājiem K. Petersonu un K. Brēmani viņš izdeva Cimzes ''Dziesmu rotas'' otro izdevumu 1908. gadā.

Bacha mūža darbs bija viņa korāļu grāmata, kuŗai viņš gadu desmitiem krāja materiālus, vecās meldijas harmonizēja, komponēja jaunas meldijas (''Cik jauki, cik skaisti'', ''Kungs, līdzi nāc'', ''Tu zilā debess tur augšā''). Grāmatā katram korālim bija vairākas, pat piecas harmonizācijas tai pašā toņa kārtā.

Korāļu grāmatu izdeva ar Kultūras fonda līdzekļiem. Kad darbs bija jau gandrīz gatavs, Bachs 1931. g.28. februārī nomira. Korrektūras darbus turpināja Bacha znots K. Brēmanis (dzim.1867.g.), Rinužu Baltās baznīcas ērģelnieks. Grāmatu atpirka Latvijas Ev.lut.Baznīcas virsvalde un Bacha piederīgie par iegūto honorāru uzcēla nelaikim pieminekli Rinužu Baltās baznīcas kapos, kur jau atdusējās viņa dzīves biedre.

Bacha meita par savu tēvu saka: ''Reti var sastapt cilvēku, kuŗš tik daudz un vispusīgi strādājis, kā mans tēvs. Man atmiņā, ka viņš vēl pusnaktī sēdēja pie sava rakstāmgalda un piecos rītā jau cēlās, lai strādātu dārzā. Mūsu rakstnieces Annas Brigaderes trilogijas virsrakstu Dievs, Daba, Darbs var pilnīgi attiecināt uz mana tēva dzīves gaitām.''

---

cu!'' Patiesi, kas ceļu uz dievnamu neatrod jau jaunībā, tam vēlāk to atrast daudz grūtāk. Čaklas ir arī latviešu sievietes, kas pēc gaŗā un nogurdinošā dienas darba, draudzes dāmu komitejas priekšnieces Dr. Annas Raimondes vadībā vienmēr atlicina laiku arī baznīcas darbam. Visjaunākā darba nozare -draudzes koris diriģentes Irenes Eberšteines vadībā kuplina draudzes dievkalpojumus jaukām dziesmām.

Katra mēneša pirmajā svētdienā, tūlīt pēc rīta dievkalpojuma mācītājam jādodas pāri kalnu grēdām uz vairāk kā tūkstots jūdzes attālo Valenciju. Te dzīvo kāds simts latviešu, kas gaidīt gaida Dieva vārda sludināšanu savā mātes valodā. Draudzes māju te iegūt izdevies tikai nesen. Visu laiku dievkalpojumi notika draudzes pārstāvja R. Stumbŗa mājā, kas katru dievkalpojuma reizi bija rotāta ziediem un zaļumiem un atvēlēta Dieva lūgšanai nevien latviešiem, bet arī ungāriem, tā apliecinot ticības vienību pāri valodu un tautību dažādībām. Pati pilsēta ar saviem kārniņu jumtiem dažā ziņā atgādina mūsu Zemgales pilsētu Jelgavu, bet arī šeit visapkārt kalnu panorama,un Valencijas ceļš lokās starp banānu un cukurniedru laukiem.

Citās Venecuēlas pilsētās un atsevišķās apdzīvotās vietās latviešu mazāk, pa vienai vai divām, trim ģimenēm, bet no katras vietas mācītājam nāk vēstules un aicinājumi mēģināt arī viņus apmeklēt. Ļaudis grib dzirdēt dievvārdus, baudīt Sv. mielastu, novēlēt saviem bērniņiem kristības svētību. Šie ticīgie ļaudis ir pacietīgi un kaut arī ir vieni starp katoļiem, savu ticību nav zaudējuši. Viņi cer, ka viņu ticības brāļi palīdzēs arī viņiem tikt pie garīgās aprūpes un stiprinājuma. Kādu piepūli šie ceļojumi šinī tropu zemē prasa no mācītāja, kam jāapmeklē savi draudzes locekļi stepēs, džungļos, kalnu pilsētiņās, apstākļu nepazinējam grūti iedomāties. Bet grūti arī pateikt, kādu dvēseles spēku un prieku sniedz tāds kopējs svētbrīdis. Patiesi, tur pirmkristiešu ticības spēks un skaistums strāvot strāvo, jo Dieva vārda izslāpušās dvēseles prot cienīt un vērtēt to, kas ir apslēpts tanīs vērtības, ko Kristus nosaucis par ''dzīvības maizi'' un ''dzīvības ūdeni''.

MĀC. OSVALDS GULBIS

Lappuse bagāta mūža grāmatā

Nu jau būs pagājuši vairāk kā četri gadi, kopš pāris amerikāņu žurnālu saviem lasītājiem pastāstīja šo stāstu. Tas ir par kādu trīspadsmit gadus vecu zēnu, viņa brāli un viņa vecākiem un ar savu drāmatismu liekas sniedzamies atpakaļ senajos Amerikas kolonizēšanas laikos. Patiesībā notikums nemaz nav tik sens. Tas gan attiecas uz laiku pirms abiem pasaules kariem, bet risinājies kādā amerikāņu lauku mājā tikko pirms pieņdesmit gadiem. Stāsta varonis pa tam ir kļuvis vīrs, pazīstams visā pasaulē un savā zemē - pirmais. Bet lai arī cik daudz taisnības sakāmvārdam: zēns rāda, kāds būs vīrs, ne tāpēc šo stāstu gribam te atstāstīt. Stāstā spēcīgi ieskanas arī reliģiskā stīga. Ozoli allaž izaug tikai labā zemē un lieli vīri - allaž tikai relģiozā ģimenē.

Un te nu ir tas stāsts.

Zēns, tātad, bija piedzimis reliģiozā ģimenē. Paļaušanās uz Dievu te bija kaut kas pats par sevi saprotams. Protams. Vai Dievs nebija debess un zemes Radītājs? Vai Viņš nelika asniem dīgt tīrumā? Vai Viņš nedeva sauli un lietu savā laikā? Vai ir redzēts, ka Viņš savējos būtu atstājis, vai viņu bērniem licis diedelēt? Viņš deva, Viņš arī ņēma. Viņa vārds lai bija slavēts... Zināms, tas nebija viegli. Zēna mātei allaž drebēja sirds, kad kādam no viņas pieciem dēliem gadījās saslimt, jo vienu viņa jau bija zaudējusi. Tādās reizēs, uz bērna gultiņas malas, vai pie gultiņas nometusies ceļos, viņa sirsnīgi lūdza Dievu, jo zēnu vectēvs, sirms saimnieks, kas pa darbdienām kopa savus tīrumus un svētdienās - savu Brāļu kolonijas draudzi, bija dziļi pārliecināts, ka lūgšana ir labākās zāles. Un ja Dievs būšot vēlējis, zēni izaugšot braši kā ozoli. Bet ja jau Dievs prasīja, lai Viņu lūdz un uz Viņu paļaujas, tad tikpat skaidrs bija arī tas, ka bērniem vajadzēja paklausīt un paļauties uz saviem vecākiem. Pretim runāšana netika ciesta, un ka katram, lai cik tas mazs vai liels, jādara savs darbs, tas bija tikpat kā āmen baznīcā. Tāpat, ja, darbu darot, uz lauka pārsteidza lietus gāze, vai tika saspiests pirksts, tad, zināms, neviens jau nu tūlīt neskrēja uz māju vai nemeklēja apsēju.

Tā nu arī todien, kad mūsu stāsta varonis no skolas nākot, bija kritis un nobrāzis celi, viņš maz par to bēdāja. Daudz ļaunāk būtu bijis, ja būtu saplēstas bikses. Bet bikses bija veselas, un tas likās tas galvenais. Vakara lūgšanu skaitot, uz nobrāztā ceļa gan netikās atspiesties, celis sāpēja, bet lieta nebūt vēl nelikās tik ļauna. Gan līdz rītam pāries. Noguris un šajā labajā ticībā, zēns uzrāva apsegu līdz zodam, labu laiku, iemigt nevarēdams, klausījās kā dziļā miegā elpoja viņa pieci brāļi, taču pēc kāda laika bija aizmidzis arī viņš. Miegs tomēr bija nemierīgs, un no rīta, diemžēl, sāpes nebija pārgājušas. Kāja sāpēja vairāk. Bet, nevienam nekā neteicis, - ko nu ies ar tādiem niekiem citus uztraukt! - viņš, kā parasts, jau sešos bija augšā, padarīja savu darāmo vecāku saimniecībā un devās uz skolu.

Bet nākošajā rītā - tā bija svētdiena - viņš tikko varēja izkāpt no gultas. Par viņam uzticēto rīta soli nebija ko domāt. Vecāki aizbrauca uz baznīcu, brāļi - uz svētdienas skolu. Zēns sēdēja viens istabā un snauduļoja. Pārradās brāļi un ķērās pie pusdienas gatavošanas, jo vecāki, kā parasts, bija aizkavējušies baznīcā. Kaut nu māte drīzāk pārbrauktu, zēns domāja un, kamēr brāļi klāja galdu, aizkliboja uz gultu. Kāja sāpēja. Vaigi dega. Laikam nebūs vis labi. Pusdienas palika neēstas, kurpe kājai kā pieaugusi. Lai nomauktu, tā brāļiem bija jāpārgriež.

Beidzot - paldies Dievam! - māte. Nu, gan jau mātei būs padoms. Brāļu pārmetumi, kāpēc nekā nav teicis, bija kļuvuši jau nepanesami. Un mātei, protams, ir padoms. Viņa uzliek savu vēso roku zēna karstajai pierei, apmazgā celi vēsā ūdenī un apliek tam kompreses. Ā, nu jau ir daudz labāk. Taču, drošības pēc, aizsūta arī pēc ārsta.

Vecais dakteris Konklins patausta uzpampušo kāju un krata galvu.

''Nav labi. Nepavisam nav labi. Bet kājas dēļ tomēr dzīvību zaudēt nedrīkst,'' viņš saka.

Acumirklī zēns uzraušas sēdu un skatās vecajā ārstā platām acīm.

''Kas ir?'' viņš jautā. ''Ko jūs ar to domājat, dakter?''

''Domāju,'' saka ārsts, ''ja nepaliek labāk, kāja būs jānoņem!''

Nē, to zēns nevar pieļaut. Kroplis? Visu mūžu! Tad labāk nāve.

''Jo ilgāk gaidām, jo augstāk būs jānoņem,'' saka ārsts.

VOLDEMĀRS MEŽARAUPS

Jaunais rīts

IZZUDA SĀPES... ES ATPESTĪTS!
ROŽAINI BLĀZMAINS AUST JAUNAIS RĪTS.

ŠIS RĪTS TIK GLĪTS!
TAS ROZĒM VĪTS
KĀ BĒRNA STĀSTS.
GAIST MIEGS. DZIMST PRIEKS
TIK KLUSS UN LIEGS
KĀ MĀTES GLĀSTS.

IZZUDA SĀPES... ES ATPESTĪTS!
ROŽAINI BLĀZMAINS AUST JAUNAIS RĪTS:

''Nē, nē!'' kliedz zēns, vaigu spilvenā iespiedis un balss viņam aizlūzt, kā jau pusaudzim. ''Mani jūs neamputēsit. Mani nē...''

Lēni bīdīdams māti no slimnieka istabas gaitenī, vecais ārsts jūt, ka tai dreb pleci. Nu pienāk arī tēvs, un kamēr ārsts runā ar tēvu un māti, slimais zēns sauc savu brāli.

''Edi, Edi, panāc šurp!''

Brālis ienāk. Acis viņam valgas. Viņš nevar brālim acīs skatīties. Seju aizgriezis, viņš stāv un jūt, ka brāļa karstā delna žņaudz viņa pirkstus.

''Edi, es droši vien zaudēšu savu amputēt. Tad tu neļauj tiem man kāju amputēt. Apsoli!''

Edis pamāj ar galvu. Viņš apsola.

Pēc brīža viņš ienāk virtuvē un sāk meklēties pa atvilktnēm.

''Ko tu meklē?'' māte jautā.

''Karoti,'' atbild Edis. ''Brālis to grib iekost zobos, lai nebūtu jākliedz.''

Karoti padevis, Edis nostājas pie slimā brāļa istabas durvīm un sakrusto rokas uz krūtīm. Nav šaubu: tas ir sargs.

Vecāki ir pārsteigti. Tā jau ir sacelšanās! Visvairāk pārskaitīties tomēr ir vecais ārsts. ''Tā ir slepkavība!'' viņš kliedz un aizskrien, durvis aizcirzdams. Bet Edis nav pielaužams. Viņš ir apsolījis, un viņš savu solījumu pildīs. Brālim kāju neamputēs.

''Labi,'' saka tēvs. ''Pagaidīsim vēl līdz rītam.''

Bet rīts pienāk, un labāk nav. Sargs no savas vietas nav izkustējis. Turpat, pret stenderi atspiedis galvu, viņš ir pārlaidis arī nakti. Slimais ir nesamaņā. Murgo. Pampums un asins saindēšanas gadījumiem raksturīgā zilgani sarkanā krāsa sniedzas līdz pat gurnam.

Tieši tā, kā ārsts teicis.

Ko darīt? Amputēt? Bet zēns to nekad nepiedotu. Pierobežā, kur viņi dzīvo, vārguļus neierauga. Un ko lai tādā gadījumā iesāk ar Edi?

Tad, kādā brīdī, kad viņi visi trīs - māte, tēvs un Edis - stāv pie slimā gultas - vai māte bija pirmā? laikam taču - viņi atjēdzās, tikai, ka ir nometušies ceļos. Viņi lūdz Dievu. Viņi lūdz pēc kārtas: vispirms tēvs, tad māte, tad Edis. Tad tēvs pieceļas un iet darīt savu darbu saimniecībā, lai pēc kāda laika nāktu atpakaļ un nomainītu māti. Tā ir tikpat kā nepārtraukta garīga sardze, kurā tagad pa kārtai piedalas arī pārējie četri brāļi. Getzemanes stunda lauku mājā...

Nākošajā rītā vecais ārsts pieklauvē agrāk. Arī viņam nemierīga sirds. Bet viņš ir saīdzis. Šai mājā notiek nelabas lietas. Viņam žēl zēna. Viņš saprot arī vecākus. Kropls dēls...! Bet te taču citas izejas nebija. Vai dēla kapu mātei būs vieglāk kopt? Cik nav amputeto! Daudz nešaubīdamies par to, ko viņš ieraudzīs, ārsts ieiet slimā zēna istabā un paceļ segu. Brīnums, pampums ir atkritis! Viņš paskatas uz ceļos noslīgušo māti, tad aizver acis un noskaita arī pats pateicības lūgšanu. Briesmas ir pāri. Bet drosmīgā sardzē neatkāpjas. Viens vienmēr paliek pie gultas un lūdz.

Kad slimais atvēra acis, bija vēls vakars. Petrolejas spuldze dega uz galda, un šajā blāvajā gaismā viņš redzēja atkal savu brāļu un vecāku nogurušās sejas. Jā, noguris, līdz nāvei noguris jutās arī viņš pats - bet sveiks un vesels - paldies Dievam!

Tāds ir šis stāsts, par zēnu, kas nebījās izšķirties starp visu vai neko, par brāli, kas bija solījies un savu solījumu pildīja un par ģimeni, kuŗu vienoja lūgšana, tāpat kā zarus vieno koka stumbrs.

Jeb tā bija tikai vieglprātīga rotaļa ar dzīvību? Nē, tas bija Dieva prāts, ka zēnam bija augt un pierast izšķirties jau mazotnē. Viņa vārds: Dvaits Dēvids Eizenhauers.

MĀCĪTĀJS OSVALDS GULBIS

Ja es būtu ķēniņš

DIEVA ceļus jau nu daudzina gan. Tikai neviens lāga nezin, kur tie sākas un kur tie beidzas. Zauls šai ziņā nebija izņēmums. Viņš nezināja - un viņa puisis jau nu ne tik.

Palīdzējis puisim tikt pāri lielceļa grāvim, Zauls noteica gan: ''Paldies Dievam!'' - bet tā bija tikai atvieglojuma nopūta, ka nu var kāju likt atkal uz stingrāka pamata. Vakardienas kāpalāšana pa Efraima kalniem un klaiņošana pa trīs novadu bedrainajiem lauku ceļiem viņu bija manāmi nogurdinājusi. Un kur nu vēl tā apnicīgā taujāšana! Kā ieraugi pļāvēju tīrumā vai ganu birzes malā, tā klausīni: ''Vai neredzēji? Vai tev nav pieklīdušas divas ēzeļu mātes? Man pazuda...'' Un tad tā muļķīgā ziņkāre! - ''Ak tad ēzeļu mātes? Pazuda?'' - Nu, protams, pazuda. Vai citādi meklētu? - ''Un no kuŗām mājām būsi? Kā dēls esi?'' - It kā tāpēc, ka tev pazudis ēzelis, tev tūlīt jāizstāsta visi radu raksti! - ''Ak ta' Ķisa dēls! Jā, jā, mēs jau satikāmies, kad bijām tavos gados. Zinu, zinu... Ak tad Ķisam jau tik liels dēls... Jā, jā, gadi aiziet... Un kā jums šogad audzis? Redzi, kā lietus mūsu labību sasitis? To postu, to postu...'' Bet ēzeļu mātes? Nē, tās neviens nav redzējis.

Noerrojies un mazliet salīcis, kā jau pret kalnu kāpdams, Zauls spēra platu soli. Vismaz kārtīgs ceļš. Un ceļam jau nu lietus nekā nebija kaitējis, daudz ja šur tur ceļa malās izrāvis pa robam. Toties stingrāks pamats. Kad tā labi atspērās, uz priekšu varēja tikt tīri brangi. Nebijis tikai tas pintiķis puisis! Bija ar tēvam prāts tādu sūtīt līdz! Pazīstot apkārtni. Pazinējs! Pats savas kājas nejaudā pacelt. Vakar, jā, tad mute līdz ausīm: šīs mājas saucot tā un tās tā, un, kad pāriešot upīti, būšot citā novadā... Kā grieze grieza. Šodien ne vārdu vairs izrunāt, ne īsta vīra soli spert...

''Nu, uzkāpsim vēl šai kalnā,'' Zauls sacīja, puisi pagaidījis. ''Ja tad nav, tad nav. Jāiet vien atpakaļ.''

Puisis pamāja. Viņš bija pārāk noguris lai runātu. Zaulam taisnība: tālāk iet nebija vērts. Kur ellē tāds lops tik tālu arī būtu vilcies! Taču Zaula lēmums griezties atpakaļ puisim nemaz nepatika. Ko? Atpakaļ? Bez atpūtas? Nē. Kaulos spēka viņam bija atlicis ne vairāk kā kulītē maizes. Un šorīt viņi bija apēduši pēdējo. Kulīte bija tukša.

Kalnā uzkāpuši, abi vīri noslaucīja mitrās pieres. Ir ar kārtība! puisis pie tam nodomāja. Piere tev slapja, un mute sausa! Ja pasaulē būtu kārtība, tad būtu vajadzējis otrādi: sausu pieri un slapju muti. Bet vai tad pasaulē bija kārtība? Ar tām pašām ēzeļu mātēm, piemēram. Esi noskrējies pie nabaga. Nu un - nekā! Bet tās nelietes varbūt tepat aiz krūma mierīgi ganās, pamirkšķina viena otrai ar aci un nosmejas: Hi, hi, par velti, mīļie! Neatradīsit vis, un pašas jau nu rokā nedosimies! - Kāpēc cilvēks nevarēja pacelties pāri mežiem un kalniem kā vanags. Pasķaties tik un laidies lejā: rokā ir.

Zauls tādu prātošanu nemīlēdams un tāpēc arī ar pasaules nekārtību neiepazīstināts, raudzījās apkārt tāpat, augstu pār viņu galvām lidojošo vanagu neapskauzdams. Puse bija skaista: pakalni un ielejas, tīrumi un birstalas un tepat pāri ielejai, otrā pakalnā - pilsēta, tik tuvu, ka, plaukstas pie mutes saliekot, varbūt varētu izkliegt to pašu simtreiz atkārtoto jautājumu: Vai neredzējāt? - un droši vien kāds atsauktos. Bet nē. Zauls nodomu tūlīt atmeta. Nebija nozīmes. Saule jau ar launagā. Ja viņi gribēja ar gaismu tikt atpakaļ, tad jautāšanai bija jāmet miers.

Pār kalnu vilka viegla vēsma. Asinis, gājiena sakarsētas, pamazām norima kā pavardam noņemts kūsājošs piens. Bija labi te tā stāvēt un mazliet atdzist. Taču, ka viņi būtu uz Dieva ceļa apstājušies, tas viņiem nenāca ne prātā.

''Jā, neko darīt,'' Zauls nolēma, sakarsušo seju puisim pievērzdams. ''Tēvs sāks vēl raizēties mūsu dēļ. Iesim vien atpakaļ.''

''Zini ko, saimniek,'' pēkšņi sacīja puisis, par pasaules kārtību un vanaga priekšrocībām gana izprātojies. ''Bez uguns arī nokritušu grasi nepacelsi, un kaut vai visu plānu uz ceļiem norāpotu. Visa nelaime tā, ka esam meklējuši bez uguns.''

''Beidz runāt līdzībās,'' atgādināja Zauls, tīšu prātu pakavējies ilgāk, lai ļautu puisim mazliet atpūsties. Ja mutīgā puiša mēle atkal bija sākusi kustēt, tad nebūs tik ļauni arī ar kājām. Varēja iet. Taču mazāk aiz ziņkārības, kā pieklājības viņš piebilda:

''Un kas tad tā būtu par uguni?''

''Esmu no šīs puses, saimniek, un esmu šo to dzirdējis. Tur tai pilsētā,'' puisis pamāja uz pretējo pakalnu, ''dzīvojot tāds kā pravietis, reģis vai kā nu viņus sauc. Ko es, kalpa puisis, zinu! Bet stāsta brīnuma lietas. Nezin, vai sapnī noredzot, vai no acīm nolasot, bet pasakot tikpat kā no grāmatas: tā un tā, tu esi melis un viltnieks, tu no manām acīm pazūdi. Un otram: tev taisnība, lūkošu tev palīdzēt. - Un kaut reiz būtu kļūdījies. Īsts Dieva vīrs, derētu pajautāt... Tu jau ar būsi dzirdējis,'' puisis vēl visgudram iejautājās.

''Hm - jā...'' Zauls tā kā būtu ko dzirdējis gan, bet nedz viņš no šīs puses, nedz viņam vaļas bijis apkārt staigāt. Taisnību sakot, tā pirmā reize kopš viņš tik tālu no mājas. Visas iešanas līdz šim nodarījis tēvs.

''Hm - jā...'' Zauls pārdomāja. ''Kad jau tik tālu, tad varētu ar, bet...'' viņš pacilāja tukšo maizes kulīti, ''ne mums maizes, ne šī, ne tā. Kā ta' mēs pie tā Dieva vīra tā, tukšām rokām...?''

Pārākuma smaids sīkā peles riksī pārskrēja puiša nodegušo seju un iebēga spurainajās ūsās. Saimnieka dēls - un nav ne sarkana graša pie dvēseles! Tai pašā laikā viņa pirksti sāka knibināties ap stipri vien novalkāta krekla stūri. Tur viņam iesieta vesela ceturtā daļa zēķeļa*). Sudrabs. Vienkāršam kalpa puisim - vesela bagātība.

''Še,'' viņš sacīja, naudas gabalu iztīstījis. ''Domāju, ar to tev drusku būs līdzēts.''

*)Zēķelis - naudas vien.apm. $15.00

Zauls pataustīja naudas gabalu, mazliet pārsteigts paskatījās puisī un tad sacīja:

''Paldies. Tiklīdz būsim mājās, palūgšu, lai tēvs tev atdod.''

Smaids šoreiz puiša sejā pakavējās ilgāk. Neesot jau nekāda steiga, viņš norūca.

Uzmetis tukšo maizes kulīti plecā, Zauls pamāja: ''Nu, tad...'' un, priecīgs, ka gājiens varbūt tomēr nebūs bijis velts, sāka soļot no kalna. Tēva mājas nebija nekādas lielās. Protams, zudumu jau nu piecietu, bet saimniecībā tomēr būtu robs, un - tas nepatīkamākais: nāc nu tā, divi dienas noblandījies, mājās tukšām rokām.

Gaišāks bija meties arī puiša vaigs. Viņa padoms bija pieņemts, saimnieka dēls - tagad viņa parādnieks un garais ceļš atpakaļ pagaidām atlikts. Ko vairāk! Ka ceļš nu kļuvis vēl garāks, par to viņš nedomāja. Viņš taču bija tikai kalpa puisis, un kalpa puisis nemēdz bēdāt par rītdienu. Viņam raižu diezgan, kā tikt galā ar šodienu.

Līdz pilsētas vārtiem tikuši, abi apstājās. Ej nu sazini, kur nu lai iet? Brūni kā zirņi un tikpat kā no parsprāgušas pāksts izbiruši, pusducis bērnu ripeniski nodrāzās pa kalnu. Smagas māla krūzes plecā vai galvā uzcēlušas, uzmanīgi balansēdamas un daža tikai retumis krūzei roku piedurdama, lēni, bet graciozi no akas uz pilsētu kāpa ūdens nesējas. Plecu pret pilsētas valni atbalstījis un ar galvu gandrīz vai aizsniegdams vaļņa malu, Zauls nobrīnījās, kā neviens no bērniem nebija lauzis kaklu, tad pievērsās ūdens nesējām.

''Vajadzētu paprasīt...'' viņš noklepojās, tad, puisim pie auss pieliecies, atkārtoja: ''Vajadzētu paprasīt, kur tas reģis dzīvo?''

Puisis, nebēdnis, atņirdza zobus.

''Un kāpēc tu pats...?''

''Nu, tu jau te esot pazīstams,'' Zauls nomurmināja.

Puisis pajautāja.

''Reģis? Kāds reģis?'' pilsētnieces nesaprata, un, slepus šķielēdamas uz brašo zemnieku pie pilsētas vaļņa, apņēma apjukušo puisi kā gredzens.

''Nu reģis, pravietis...'' puisis skaidroja, notrūcies. Apvidu viņš tiešām mazliet pazina, bet vai saimnieku atvedis īstajā vietā - nebija vairs gluži drošs.

''Nu tas Dieva vīrs, kas visiem pasaka skaidri un gaiši: tā un tā,'' viņš uzbēra tikpat kā stopam kaudzi: ja nu tad nebija - nebija.

Ā, nu meitas sāka saprast gan. Tad jau ceļa vīri laikam Zamuēli meklējot. Zamuēlis te nedzīvojot. Atnākot šad tad gan. Bet vai tieši šodien... Kā tad, kā tad, pēkšņi kāda slaida tumšace iekrita valodā. Zamuēlis taču šodien sataisījis lielu mielastu. Vai tad meitenes nekā neesot dzirdējušas? Trīsdesmit lūgtu viesu! Un viss jau sagatavots. Pilsētas vecāji sanākuši. Šīs tēvocis, pavārs, esot gluži izmisis. Ediens atdziestot, bet Zamuēlis vēl neļaujot sākt. Gaidot vēl nezin kādu augstu viesi. Labāko pleci licis paglabāt. Pats laikam izgājis pretī, sagaidīt. Jā, ja ceļinieki Zamuēli meklējot, lai pagaidot vien tepat. Tepat gaŗām jau viņam jānākot...

Zauls, ne jau pusjūdzes, tikko pāris soļu atstatumā stāvējis, protams, visu bija dzirdējis. Otrreiz viņam nebija jāsaka. Taču daudz gudrāks viņš nebija ticis. Godības, mielasts? Tad jau maz cerību. Un stāvi nu te un gaidi! Zinājis vismaz kāds tas reģis izskatās. Bet kur nu! Puisim nebij ienācis prātā pajautāt.

Nožēlodams, ka nav jautājis pats un saīdzis, ka balamute puisis var vēl iedomāties, ka viņš, saimnieks, no šā atkarīgs, Zauls pārlika, vai tomēr nesākt ceļu atpakaļ. Saule vēl bija augstu diezgan. Ja pasteidzās, ar tumsu vēl mājās varēja tikt, jo nu jau varēja iet tieši, pa lielceļu. Te viņa uzmanību saistīja kāds vecs vīrs, kas pašreiz kāpa kalnā. Vaibstus viņš nevarēja saskatīt. Attālums vēl bija par lielu. Bet viņu pārsteidza vieglums ar kādu vecais vīrs kāpa. Likās pats kalns viņu celšus cēla. Pagaidījis, kamēr sirmgalvis pienāk tuvāk, Zauls pagāja viņam pretī, bet tad, sirmgalvja ciešā skata apstādināts, sastinga. Kāpēc šis vecais vīrs viņu tā pētīja? Zem kuplām uzacīm slēpdamies, ass, vērtētājs skats pārstaigāja visu viņa augumu no galvas līdz kājām. Kas tur no viņa, vienkārša zemnieka, bija tikdaudz ko skatīties? Zemnieks, kā

visi zemnieki! Un viņš jau arī neko vairāk nebija gribējis, kā paprasīt, kur viņš te varētu atrast to reģi. Pļāpīgajām pilsētniecēm viņš uzticējās ne visai. Tagad, tā nopētīts un, kā jau zemnieks, kautrīgs, viņš tikko savu jautājumu vairs spēja izteikt.

Sirmgalvis neatbildēja. Sakniebis savas veca vīra zilganās lūpas, viņš likās ko pārdomāja, tad, galvu atgāzis un Zaulam cieši acīs skatīdamies, viņš to saņēma aiz elkoņa un sacīja:

''Nāc, dēls! Tevis vien jau vairs gaidām. Jā, jā, nāc vien,'' viņš piebilda, manīdams, ka Zauls neļaujas kustināms. ''Nāc vien, un esi mans viesis. Es pats jau tas reģis esmu. Un par tām ēzeļu mātēm nebēdā,'' sirmgalvis pasmaidīja. ''Tās ir atrastas.''

Zaula puisim pavērās mute. Reģis? Tad šis bija tas reģis - - Zamuēlis! Un viņu ēzeļu mātes atrastas! Kā viņš to varēja zināt?

''Un tu ar to plato muti, nāc tu ar,'' Zamuēlis pagriezās atpakaļ. ''Tas labi, ka tev mute tik plata. Būs ēdamā diezgan.''

Puisis aiztaisija muti un norija siekalas. Krietnas pusdienas tagad derētu gan. Un ja jau tas reģis visu tā zināja, tad viņam arī vajadzētu zināt, kas puisim tagad derētu. Tad ne jau nu maize un lēcu virums. Nē, gaļa tikko bija pieminēta. Un gaļa tagad derētu, daudz gaļas.

Pa tam, Zaulu pie rokas vezdams, Zamuēlis šūpoja galvu un smaidīja.

''Jā, jā, dēls, par tām ēzeļu mātēm nebēdā. Teicu jau - tās ir atrastas. Bet viņas meklēdams, tu esi nācis pa Dieva ceļu... Ezeļu mātes...'' viņš piebilda pēc brīža, un it kā tikai tagad saskatījis, cik daudz te nopietnības, bet arī smejama, iesmējās sīku smieklīņu. ''He, he, ēzeļu mātes! Kam tad viss tas piederēs?'' viņš pagriezās un pamāja ar roku. ''Vesela ķēniņvalsts. Karalis meklē pazudušas ēzeļu mātes! He, he...''

Zauls, jau labu brīdi juties kā skangals, ūdenī iemests, un ļāvies lai straume nes, pēkšņi juta, ka var peldēt. Nosarcis pār visu seju, viņš apstājās un, cik saudzīgi vien varēdams, atbrīvoja savu roku. Nu, lai arī viņš ir tikai vienkāršs zemnieka dēls, bet izsmiet sevi viņš neļaus!

''Godājamais reģi,'' Zauls sacīja, lēni un dziļi elpu atņemdams it kā pie simtgadīga ciedra ar cirvi apstājies. ''Mana valsts ir mana tēva sēta. Nekādas citas valsts man nevajaga. Manam tēvam ir pazudušas divas ēzeļu mātes, un ja tu man nevari pateikt, kur tās ir, tad ļauj man iet ar mieru.''

Zamuēlis nolieca galvu. Vienā mirklī viens bija izaudzis galvas tiesu garāks, otrs - divtik salīcis. Sirms ministrs noliecies savam valdniekam, Zaula puisis būtu varējis teikt, bet nevienu ministru un nevienu valdnieku viņš nebija redzējis. Tāpēc viņš muti pavēra gan, bet teikt nekā neteica. Un tas jau arī bija tas prātīgākais, ko viņš varēja darīt, jo katra mute ir laba ēšanai, ne runāšanai.

Brīdi noliecies, Zamuēlis pacēla galvu.

''Rīt tu savas ēzeļu mātes atradīsi. Vēl nebūsi sava novada robežās, kad divi vīri tev sacīs: Zaul, tavas ēzeļu mātes atrastas. Negribu tevi ilgāk aizturēt, kā nepieciešams. Tavs tēvs par tevi raizējas. Rīt steidzies atpakaļ pie sava tēva. Bet šodien esi mans viesis, un - - pēc septiņām dienām tu būsi ķēniņš.''

Zauls satrūkās. Tik sausi un cieti nu skanēja vecā vīra balss - kā atrisusi stīga, stingri piegriezta. Ne vārda neteicis, viņš sekoja.

Kad visi trīs nonāca mielasta telpās, paklusās sarunas, kas uzmanīgi un noteiktā lokā bija grozījušās un jaukušās kā graudi sietā, pēkšņi saplaka. Pelavas bija izsijātas. Graudi vien palikuši. Un nu bija apgāzts arī pats siets. Trīsdesmit vīru piecēlās. Trīsdesmit galvu noliecās. Zauls, stumšus līdz goda vietai aizstumts, nokrita sēdeklī kā labības maiss, nesēja pirkstiem izšļucis. Ko tas viss nozīmēja? Pieliecās sirma galva pa labi: viņš atbildēja. Pieliecās sirma galva pa kreisi: viņš atbildēja. Bet kas viņam atbildēs? Kur viņš bija nokļuvis? Kas tie bija par dīvainiem ļaudīm? Un ko tie no viņa gribēja? Ķēniņš? Patiesi, tā jau tikai ķēniņu varēja saņemt. Viņš - ķēniņš? ... Smieklīgi. Bet ja nu viņš patiesi būtu ķēniņš? Nu, tad gan būtu skaisti. Visu savu tēvu zemi apkopt, iztīrīt, iežogot kā savu tēva sētu! To viņš gribētu gan. Kas zin, varbūt varētu ar. Bet tas jau viss nieki. Nav iespējams. Bet ja nu tomēr...

Noskurinājies kā lācis, no ūdens izkāpis, viņš satvēra pasniegto pleci un iecirta tajā zobus. Bet, kumosu nenokodis, sastinga.

Paklusas sarunas sijājās kā graudi sietā.

Zemnieka dēls sēdēja un domāja: ja es būtu ķēniņš...

Izzuda sāpes

Pagājušais gads ir devis un ņēmis, un ieguvumus, kā allaž, ir grūtāk saredzēt kā zaudējumus. Pag. gada 30. novembrī esam zaudējuši mūsu mēnešraksta sirsnīgo līdzstrādnieku mācītāju un dzejnieku Voldemāru Mežaraupu. 1944. gada rudens vētrās atrauts dzimtenei, viņš Vācijas trimdas laikā bija mācītājs un skolotājs Hanavas nometnē. 1950. gadā, kā šķiet, jau ar iedragātu veselību iecelojis ASV un patapas brīžos nereti kavēdamies pārdomās gan par ''lielo klusumu'' un ''bērzu mieru'', gan vārtiem, pie kuriem mirstīgajam vēl jānoklausās dialogā ''starp putekļiem un garu'', smagā fiziskā darba salauzts, nu, pag. gada 3. decembrī, tikko 51 gadus vecs, atradis mūža dusu Sandžonsberijas kapsētā, Vermontā.

M. dzimis 1901. g. 22. augustā Aknistes Brūveros kā lauksaimnieka dēls. Skolas gaitas (Aknistes ministrijas skola, Gorķu augstākā tautskola, Priekuļu lauksaimniecības vidusskola) pārtrauc brīvības cīņu laiks, un Latvijas universitates teoloģijas fakultātē M. iestājas jau kā brīvības cīņu dalībnieks. Fakultāti M. beidz 1934. g. 14. decembrī, un nāk. gada 27. janvārī tiek ordinēts mācītāja amatā. Viņa studiju darbs: D. Merežkovska darba Nezināmais Jēzus novērtējums un raksturojums. Blakus studijām un vēlāk tic. mācības skolotāja (Daugavpilī) un mācī-

FORM No. 3547 Requested

MĀJAS DRAUGS
DIVISION OF AMERICAN MISSIONS
NATIONAL LUTHERAN COUNCIL
327 South La Salle Street
Chicago 4, Illinois

Return postage guaranteed

tāja darbam Demenes un Ēģiptes draudzēs, rosīgi darbojies periodikā, gan kā Latvijas Kareivja un Latvijas sarga reportieris, gan publicēdams literāras apceres un dzejas (piem. ''Universitas'' slejās) 1934.g. iznāca viņa dzeju krājums ''Nopūta'', 1939. gadā ''Gleznas''. Vēl pag. gada septembŗa mēnesī M. atsūtīja Mājas draugam 5 dzejas un mazliet vēlāk decembŗa numurā iespiesto ''Ziemassvētkos''. Vienu no šīm piecām - ''Jaunais rīts'', ar zīmīgajiem sākuma vārdiem ''izzuda sāpes'', lasām šajā Mājas drauga numurā. Pārējās sniegsim turpmāk. M. bija kluss, pazemīgs cilvēks.

Par viņu sēro dzīves biedre un 2 bērni, viņa amata brāļi un talanta cienītāji.

''Izzuda sāpes... Es atpestīts!
Rožaini blāzmains aust jaunais rīts''.
O. G.

Mūsu dienās

KUSTĪGI ĻAUDIS

Viena no īpatnākajām problēmām, ar kuŗu jāsaduras baznīcai Amerikā, ir iedzīvotāju lielā kustība. Šai problēmai veltītā pētījumā (''Ministering the People on the Move'') Dr. H. K. Hoijers konstatē, ka otrā pasaules kaŗa radītā iedzīvotāju kustība nav beigusies. Pagājušā gadā savu dzīves vietu mainījuši vismaz divdesmit procenti luterāņu.

Ar minēto problēmu Dr. Hoijers saskāries jau otrā pas. kaŗa sākumā, kad tika izraudzīts par vadītāju Nacionālās luterāņu padomes Amerikas misiju komisijai, kas vēlāk izvērtās par pastāvīgu darba nozari - iekļaujot tajā arī žīdu un nēģeru misiju, kā arī nodaļas pilsētnieku un laucinieku garīgās aprūpes intensivizēšanu. Sākot ar 1949.g. rudeni H. pārzin latviešu un igauņu, kopš š.g. sāk. arī lietuviešu garīgo mēnešrakstu izdošanu viņu mātes valodās. Kopš Dr. H. darbojas Amerikas misiju nozares sekretāra amatā p.g. rudenī pagāja 10 gadi.

LWF PREZIDENTS BĪSKAPS DR. H. LILJE

Ziemeļvācijas luterāņu laikrakstā ''Informationsblatt'' noraida domu, itkā Hanoveras konfĕrencē baznīca būtu demonstrējusi savu tieksmi pēc varas. Tieši pretēji, sanāksmi galvenā kārtā interesējusi luteriskajai baznīcai raksturīgā doma - par grēcīgā cilvēka taisnošanu.

LWF prezidents cildina konferences sasniegumus daudzos novados un uzsveŗ moderno iespēju svētību, kas šai sanāksmē ļāvušas piedalīties tik daudziem luterāņiem. Viena no lielākajām dāvanām, ko Dievs devis savai baznīcai, saka Lilje, esot mikrofons, jo tas tādā lielā sanāksmē atļaujot uzrunāt ikvienu; vientuļajam kristietim liekot sajust, ka tas nekādā ziņā nestāv viens. Kaut gan sanāksmē piedalījušies vairāki desmit tūkstoši, policijai tikpat kā nebijis ko darīt. Tas arī saprotams, nobeidz Dr. Lilje, jo sanāksmi regulējusi Jēzus Kristus draudzes kārtība.

FRIEND OF HOME

English Translation of the Latvian Paper Majas Draugs

Vol. No. 4 February, 1953 No. 2

Rom. 8:14- 18

Pastor O. Kleinbergs

WHAT DOES IT MEAN TO BE A CHRISTIAN NOWADAYS

Dr. G. Elson Ruff, Editor of the Lutheran, well known journal of the U.L.C.A., in one of his articles has made the attempt to characterize the European and American Christians. He writes: "If there is a roof on fire, a European pastor, before trying to extinguish the fire or alarming firemen, would discuss the matter with his wife: Why does God allow such misfortunes? When on the other hand, an American reverend sees a train about to leave from a station, the first thing he does is to take the train. Then he starts inquiring as to where the train is destined." Dr. Ruff continues: "We, the American Christians, are called by the Europeans the 'activists', i.e., people who hurry head over heels, often knowing not why and where to. We, from our part, look at the European Christians as at 'pensioners', who know much, argue much, but when they must act, they do not move."

When reading this discription we certainly will say there is too much exaggeration in the statement, but there is no doubt that there is much truth in it also. These different Christians were recently brought together by God to one place in Hannover, Germany, in order that they would mutually become more acquainted; in order that at the Hannover Assembly they could discuss and unite in the question, "What does it mean to be a Christian nowadays?"

A rather long time has now passed since the partakers of the Assembly have gone back home again. Lutherans from different nations and from different lands have expressed their viewpoints on the conference. Greater unity has been reached; nevertheless, this question asks for an answer also from us: What does it mean to be a Christian in our chaotic era, when a new destructive tempest is threatening. What does it mean to be a Christian nowadays?

Every gathering of ours, every service where we have come together in the name of Jesus, the Lord of the Nations, in order to sing the ancient beloved hymns, in order to listen to the Scriptures, is also such an assembly. We hear about the faith, hope and love of the early Christians; even more, we also have to make the decision to be true Christians in our days.

For this question, which is so important nowadays, we can find a short but

characteristic answer in the lines of the Scripture mentioned above. The first thing expressed by the Apostle Paul is namely this: we are children of God. We are led by God's spirit. So we are also joint-heirs with Christ. Secondly, if we are joint-heirs with Christ, it is our obligation to suffer as Christ did. Thirdly, in doing that, the sufferings of this present time will fade away and the glory of God's children shall be revealed in us.

That is what every Christian should remember, but especially we who have undergone so many losses: we are joint-heirs. When we will be able to realize the rights of our earthly heritage, no one can predict. Our earthly possessions have been robbed by the worst enemies of Christ's Church. Does not God remind us by that to strive after the heritage which we share with Christ and which has been sealed in holy baptism even more, despite the great losses of our life?

Besides that, God has given certain talents to each of us. One has received more, the other less, but according to the well-known parable of Jesus there is no one empty-handed. Nevertheless, in this parable Jesus tells also how men have dealt with the talents they received. There were men who made use of their talents and there were men who hid their talents. When the great Donor of the talents came and asked what happened to the given talents, it turned out that he who had dealt wisely, who had increased them, received new ones in addition. He, however, who hid them and who had but few, lost even those few.

Does not the same happen to our faith? Our Christian faith is also a heritage. Parents are responsible to their children and we—to ourselves. How have we dealt with this heritage? Do we increase it or have we dug it in the soil as a hidden treasure? And here, how are we dealing with our Christian faith? Is it the beginning of our joy or sorrow, our flourishing or fading away? The Apostle Paul reminds us of the fact that we are joint-heirs with Christ. So we must do as Christ did, we must suffer with Christ.

In 1947, after bloody World War II, Lutheran representatives of the free lands gathered at Lund, Sweden, in order to demonstrate to the world that despite the days of human degradation experienced in Europe, the men of the Church are and remain united in hope and faith, and they will cooperate in charity for the sufferers. One of the Swedish bishops, it is told, had said that he was too busy. He had no time. Later, however, he attended the gathering and left it deeply impressed.

Here I would like to tarry a while and put this question: Do we not hear similar answers, too, concerning church attendance? So often we hear: "We are too busy. We cannot partake in the church life. We need rest. We need a little bit of sun." If we are joint-heirs with Christ, we cannot be satisfied with just the nice and promiseful rights of God's people; we should not hide our heritage. Our duty is to sacrifice our time and means. We must suffer, if necessary, for the same things for which Christ has suffered.

Probably we will say: what an unpopular invitation - to suffer with Christ! How can the Apostle ask for such a thing? Nevertheless, we who have experienced so much disaster, we must understand that the Apostle does not do it for his own sake. The Apostle was convinced that only when suffering with Christ would Christians lessen the world's misery. The sufferings of this present time will vanish and like the dawn they will see the transfiguration of God's children.

When through thousands of years we would go back to the riverside in Galilee

where the Son of God, sitting at the cool waters, was teaching and when we, sitting with the multitudes, in a good moment would ask, "Say, dear teacher, what shall I do in order that I will be recognized as a true Christian in eternity?" Jesus would give us this answer: "If you have a suit of clothes which you do not use, give it to him who has no clothes at all. If one asks you to come one mile with him in order to overcome the difficulties of an unfamiliar language, go with him one mile more... And if you are in your bed late in the night, completely exhausted, and there is someone knocking at your door, praying for bread which you should lend him for there is a guest in his house, a guest who has come a long way, do not mourn - get up and lend him what he needs."

If we shall give, go, and get-up in order to help, we will have understood what it means to be a Christian nowadays.

At the beginning we talked about different Christians in our day. There are men who know much, who hold long discussions, but when they as Christians have to act, they become scared and do not do anything. And there are men who hurry, who are always busy, but they are not so sure where they hurry to and why they hurry. Let us pray that our Heavenly Father will help us to comprehend and to be aware of the fact of what it means to be a Christian nowadays, - to notice the fire in due time, and when it has been noticed to start extinguishing it and to cry for help among one's neighbors, - not to ask about the train's direction when we are already on the train, when probably it is too late and we are carried in the wrong direction, but also not to stay waiting in the station when we know where we must go to. We are the children of God, the joint-heirs with Christ. Our way is the way of Christ's suffering. Our destination - the glory of God's children.

***

Pastor A. Treiverts Matt. 16:1-4

SIGNS OF THE TIMES

We have crossed the threshold of the new year and have already spent some weeks in it. We face it as a profound mystery. In the course of it the destinies of individuals as well as those of nations will be decided. How will the future of our native country Latvia be shaped? Will the godless power of the East still be ruling there or will a better era come?

In the ancient days men tried to predict the future from the constellation of the stars. The destiny of men and nations, however, is not legible in the stars. They do not rejoice with us and they do not mourn with us. Far away from our hearts and far away from our eyes - so they shine, the stars which men worshiped and which they praised in songs. The future is hidden from our eyes and our intellect by God's wisdom. The future is subjected to the truth of the words: not to see, but to believe. Coming events do not depend on human will and activity. God is the ruler of the world and He decides our destiny. The most important thing is not to know what is going to happen, but to discern the signs of the times.

The Pharisees and the Sadducees came tempting Jesus and desired that He would show them a sign from heaven. They wanted to know whether He was the Son of God. Jesus, however, rejected their desire. He said, "When it is evening, ye say it will be fair weather: for the sky is red. And in the morning, it will be foul weather

today: for the sky is red and lowering. O ye hypocrites, ye can discern the face of the sky; but can ye not discern the signs of the times?"

The signs of the times! Jesus asks us to discern the signs of the times. No one should spend these days thoughtlessly. As a sailor watches the wind and the streams of the water in order to keep his ship in the right direction and in order that he might reach his destination, so we must watch the signs of our time in order to preserve ourselves from perishing and in order to fulfill our obligations, given by God. The words of the Gospel invite us to watch the signs of our times. And these signs are: 1. the signs of judgment and 2. the signs of grace.

1. A red sky predicts a storm. We have seen red sky. It was in the days when the storm of World War II swept over our homeland. Our cities and homesteads were aflame, and the sky was red like blood. In those days one godless power retreated and another one, coming from the East, gained power over our homeland. We were forced to leave it then. Great disaster has come over our people and our homeland. Our folks behind the Iron Curtain are suffering much and there is no one who can say when these days of suffering will cease and when there will come better and brighter days.

God's judgment appeared in the fierceful events of World War II. The godless power of Hitler collapsed, and we hope and trust that some day God will complete His judgment in full, and that the day will come when also the godless power of Stalin will be destroyed. Then new and better times will come. God holds His judgment.

A judgment? Over what? First over godlessness of our modern time. We, Latvians, have experienced how God was denied, despised, ridiculed in the days of Hitler's and Stalin's governorship. Then the truth of the Bible was fulfilled; namely, that the creatures plotted against their Creator. The lips of man, lips created by Him, ridiculed Him; hands shaped by Him wrote blasphemous writings against Him. There is no era when as many dreadful things have been accomplished as in the already mentioned days. Men tried to solve the world affairs without God's knowledge and will. Many opposed Him and lived as if God had never existed and as if we had no responsibilities toward Him.

"Be not deceived; God is not mocked: for whatsoever a man soweth that shall he also reap." Many who did not want to realize the truth of these words painfully experienced it in the later days of war and after the war. There is a story about Robespierre, head of the French Revolution. When Robespierre, mortally wounded, was brought into a house, a bystander who had witnessed the attempt on Robespierre's life gave this exclamation: "There is one God, Robespierre, isn't there?" Cannot we testify likewise concerning the destruction of Hitler's regime? There is one God who brings punishment over the sins and trespasses of men. And I would like to say that the godless Stalin will experience the same in the Soviet Union - the man who has killed and who is still tormenting and slaughtering millions of innocent men. God's mills are working slowly but they are working well. Be not deceived. God is not mocked, for whatsoever a man soweth that shall he also reap.

And further I would like to say that God holds His jugement over the libertinism and discord among our people. Let us remember the times of peace when we enjoyed prosperity in our homeland. Had we not reached the limits? There was one entertainment after another - dancing, drinking and feasting until late in the morning. Even in the Lenten season there were parties and amusements. Then

God mixed in and brought an end to that. The former things are passed away. Our people are walking along the way of suffering. They are scattered throughout the world. The things which seemed to be impossible have become true. Do we not feel that God has interfered?

God holds His judgment also over our discord. We have tasted the bitter fruits of it many a time. Why have we not observed the truth that small things increase when there is unity and the great things perish when there is discord? Why have we not supported each other? We would have been much stronger then. We would have reached much more for the benefit of our people. There are signs of judgment wherever we look. It makes this time especially important and serious.

2. Then, however, we observe the signs of grace of this time. Really? Are signs of grace possible in these days of suffering? Do open your eyes and remember the passed years of exile. Was it not a sign of grace in World War II when we faced utmost disaster and the United States and England stretched out their helpful hands toward us so that we could live in the displaced person's camps, and so that we were supplied? Is it not a sign of grace that we can gather in the house of God every Sunday and listen to God's Word? In the course of time everything comes to an end - except God's Word. And it has lost its significance also nowadays. By leaving our home we have lost all our earthly belongings and valuables; the treasury of God, however, is still full of spiritual, heavenly treasures. Though having lost everything, we are still rich and happy if we confess our faith in God. Then in all the sufferings and hardships of life we may testify: "He who believes and trusts in God, won't be forsaken ever."

And even more. Is it not a sign of grace when there is many a heart that seems to be awakened now? Men start to comprehend that a man does not live by bread alone. They start searching behind the earthly things for the eternal. A faithful man has called sorrows the shepherd's dogs. They drive together the scattered sheep. There are many among us who, far from home, have found God, or who have begun to search for Him and to pray to Him. When the yellow leaves are falling in Autumn one can see the stars better through their branches. It is good to look at the mountains from which we can receive help. It is a sign of grace, a sign that God has not forsaken us. He punishes, but not that we might perish - rather in order that we might be saved.

And at last Jesus shows us in His words one sign of grace more. "A wicked and adulterous generation seeketh after a sign; and there shall no sign be given unto it, but the the sign of the prophet Jonas." What kind of a sign is it? The prophet Jonas was allowed to return to the daylight only after he had spent three days in the stomach of a fish. So Jesus was allowed to arise only after He had lain three days in the sepulchre. This sign was given to the Pharisees and Sadducees: they had to come to the insight that Jesus will be coming to the world for the second time. These days of ours and this new year should be seen in this sign: Christ is living! So let us go courageously ahead. If God is with us who will be against us? God will preserve the free world so that the atheists won't harm it. With Jesus we shall overcome all hardships and sorrows. Jesus will be our guardian and protector. With this sign we will conquer. In this respect may God help us and bless us.

***

Pastor Alfreds Gulbis

LUTHERAN ACTION IN VENEZUELA

In our homeland life had its usual course. Problems were solved according to the centenary traditions. It was much harder to solve the problems which arose during life in the camps of Germany and by the settlement in the U.S.A. or Canada, if mentioning but those lands in the free world where live the greatest part of our fellow-countrymen. One has to face the greatest difficulties in this respect, however, where the social and climatic circumstances are entirely different. It is to be said, for instance, of those members of our nation who are living in South America, and especially in Venezuela, about which I am going to talk here.

According to the official data 628 Latvians are living here at present. The greatest part of them have settled in Caracas, the beautiful and modern capitol of Venezuela. It is a growing city, and though it already has 600,000 inhabitants, and though it has many modern houses and merchandise buildings, and though it is crossed by wide "avenidas", the city is still growing. Entire sections have been erased in order to give place to the new traffic arteries. The wonderful trees of the South are blossoming without any interruption in this city of mountains. The palmtree avenues and the peaks of the mountains, always covered with moving clouds, remind us of the beauty and might of the world which has been created by God. Other places of Venezuela also are blessed with landscapes of exceptional beauty. The richness of this land seems to be beyond any limits.

Now many lands are covered with snow. It is cold there and one can meet the nice summer days with their sunshine but in memories. There is never any lack of the sunny warmth in this land. One can enjoy the abundant richness of blossoms and fruits throughout the entire year. Thus presumably every one is happy and wealthy here. Nevertheless,besides the almost unimaginable richness, there is also an almost unimaginable poverty, just like in any other land. And the spiritual poverty is the worst. Most of the population is of the Catholic faith. Nevertheless, the number of Catholic priests in this land is not sufficient either. Most of the people here are completely ignorant about Christ's teachings or they have quite the wrong ideas of them. The work of the Protestant church is in its very beginning here. Lutheran church life began its development only one and a half years ago. At that time Pastor Fred W. Kern, an eager preacher of God's Word, arrived. With great experience, enthusiasm, sincerity and self-sacrifice he started to form and to build up the Lutheran Church here. However, before Pastor Kern could start his blessed work it was necessary that Lutherans from other lands be invited and urged by Dr. Paul Empie, the director of National Lutheran Council of America and by Dr. Stewart W. Herman, the present LWF leader of the Latin America branch, to understand and support this mission. Especially the Lutherans in U.S.A. were urged to bear great sacrifice. Thus, if the Latvians, Hungarians, and Germans can hear God's Word in their native tongue and if they can build up their parish life according to the spirit and traditions of their church, high respect should be paid to these men, to the blessed work of the NLC, and the offerings of the brethren in faith in America. The NLC of the U.S.A. in recent years has accomplished a great work also outside the boundaries of the States. Often even the members of these churches, but particularly the newcomers, do not know it. Only because of the NLC, which has not spared efforts and means in order to start the work of the spiritual care among the newcomers in this land, we now have a strong church in Caracas, in which there are members of three different

nations: Latvia, Hungary and Germany. Parish work for the Latvians of Valencia has been organized. God's Word has been proclaimed and the Holy Supper has been distributed to our fellow-countrymen hundreds of miles deep into the mainland where one, after he has taken a plane, must continue on his way in the best case by a "jeep" but usually by an ass or a mule. The Latvians as well as Hungarians, Germans, and men of other nationalities but of the same Lutheran faith, appreciate this work highly. One can see it from their lively and active obligingness, and sometimes even from sacrifices that are beyond their abilities.

October 26, 1952, when the Evangelical Lutheran constitution was adopted, is understood as the day when the Lutheran Church came into existence here.

When about 6 months ago the writer of these lines left Chicago and New York, the summer heat in those two northern cities was terrible. Leaving for Venezuela, of course I was worrying: Will I be able to stand the heat of that tropical land. Even more, I was worrying because of my work, about which I had almost no ideas. Nevertheless, as soon as my car left the Caribbean coast , emerged over the peaks of the mountains, and reached Caracas, all my worries about the unbearable heat vanished. After the hot days of Chicago and New York I found here a hot but a lovely summer day, cooled by a pleasant wind. When I stood before my new congregation a week later and lead the service in their simple church building and saw the large attendance, my worrying about the burden of my work vanished also. Since that time the number of worshipers has not decreased.

Before the main service every Sunday morning, the youngest members of the parish gather for their worship. It is the Sunday school. Some of the pupils must come from the farthest sections of the city. Mr. A. Jugs, mag. iur, the chairman of the congregation, assists the pastor in teaching the children to take the blessed ways of our Heavenly Father. Mr. A. Jugs is also the superintendent of the three lingual Sunday Schools.

Each Sunday the simple house of God first opens its door for the Hungarians. The parish work in the Hungarian language in our three-lingual parish was started last, for Pastor George Posfay arrived but in the middle of September. Nevertheless, in a rather short time the young pastor has succeeded in organizing the Hungarian parish work and is leading it in a very edifying way. Pastor Posfay, a good linguist, now is organizing also a Swedish parish. The Hungarian service is immediately followed by a German service. Then the Latvian service is held. Every Tuesday evening the youth of the parish attend the classes in youth work. The youngsters are also the best attendants of the services. When in a confirmation class we were trying to find the best day for our gathering and I proposed Saturday, one of the youngsters said: "No, Pastor, let us better take another evening. We have to come to the church on Sunday anyway." Really, he who has not found his way to the church already in his youth, will not so easily find it later. The Latvian women are also active. After long and tiresome work during the day, they always spend some time also for church work under the leadership of Dr. Anna Raimonds, the president of the Ladies Aid. The youngest section of our church activities is the church choir. Under the baton of Irene Ebersteine it takes part in the services with beautiful anthems.

On every first Sunday of the month, just after the morning service, the Pastor must travel more than a thousand miles over the ridges of the mountains to Valencia. Here dwell some 100 Latvians. They are impatiently waiting for God's Word in their native tongue. A parish house was made at our disposal just recently. All these

months the services were held in the house of Mr. R. Stumbris, a parish representative. This home was nicely decorated with flowers and verdures and open for worship not only to Latvians, but also to Hungarians. So the fellowship in faith was testified to over linguistic and national differences. The city itself, with its roofs covered with tiles, in some respects reminds me of our Jelgava, a city of Zemgale, but also here all around is the panorama of mountains, and the road to Valencia leads through fields of bananas and sugarcane.

In other cities and dwelling places one can find but few Latvians - one or a couple of families. But the Pastor receives letters and invitations, asking him to find ways to come and see them also. These people want to hear the Word of God, they want the Holy Communion. They want to secure their children with the blessedness of holy baptism. These faithful men are patient, and though they feel lonely among Catholics, they have not lost their Lutheran faith. They hope that their brethren in faith will assist them in getting spiritual care and strengthening also. He who does not know the circumstances would hardly imagine how strenuous these travels are, for the Pastor must call on his members on the prairies, in jungles, and in cities high on the mountains. However, it is difficult also to express what a power of soul and joy such a common worship gives. Really, there the power of faith and beauty of the early Christians is streaming, for the souls, thirsty for God's Word, know how to estimate and appreciate the values which have been called "the living bread" and "the living water" by Christ.

***

Pastor E. Kiploks

JANIS BACHS

How nice and how fine when the brethren unite,
From far and from near when they come to the Lord;
When praying they kneel in His majesty's sight
And say to Him thanks for His wonderful Word.

So the mission anthem begins (Latvian Hymnal No. 76). How melodious and how solemn at the same time its tune is! Who is the composer? - Janis Bachs. Not one of the many Bachs, but our own Latvian organist.

Because of the courtesy of his daughter Paula Bremane (in Australia) and his granddaughter I. Erharde (in Germany) I have succeeded in receiving some biographical data about the tune's composer and his family.

Janis Bachs was born as a farmer's son on July 18, 1846, at Dikeru Bekas in the rural community of Rujiena. He attended parochial school at Rujiena, in 1865 graduated as a teacher of a primary school, and in the same year he entered the Teacher's Seminary of Cimze in Valka, finished it in 1868, and received his diploma as a parochial teacher and organist.

From 1868 to 1870 Bachs assisted his former teacher, Ernests Aleksandrs Svechs in the parochial school in Rujiena and became also his son-in-law. From 1870 to 1877 he was teacher and head of the elementary school of Bisumuiza in Riga. In 1877 he received a call to lead the Luther School in Pardaugava, a school recently established by the Ev. Lutheran relief. At the same time he worked also

in the Sunday school of Martins' Church. In 1908 Bachs retired.

In the Seminary of Cimze, Bachs received a good musical education. He published several groups of songs for schools i.e. "Christmas Carols for Church, School and Home" (about 60 songs for two, three and four voices), singing instructions, "The Little Singer", "The Small Hymnal for School and Home" (songs for two and three voices). There were also his own original hymns. All these books have many editions. Together with pastor J. Neilands (-1915), teacher Indrikis Zile (-1919), organist Janis Sermukslis (-1913), and the teachers K. Petersons and K. Bremanis, in 1908 he published the second edition of Cimze's, "The Jewels of Songs."

In Bachs' life work, his book of tunes for which he saved materials, harmonized old tunes, composed new tunes ("How Nice and How Fine", "Lord, Come With Me", "Blue Heavens Above"), each anthem has several, even five, harmonizations in the same key.

Publication of the tune book was financed by the Cultural Fund. When the work was almost finished, Bachs passed away on February 28, 1931. The proofreading was continued by Bachs' son-in-law, K. Bremanis (born in 1867), the organist of the White Church of Rinuzi. The book was sold by the relatives of Bachs who used the received royalties to set up a tombstone for him in the graveyard of the White Church in Rinuzi, where his wife was buried.

Bachs' daughter says of her father, "One seldom may find a man who worked as hard as my father did. I saw him at his desk even at midnight. At 5 o'clock he got up in order to do some gardening. The topic of our writer Anna Brigader's book, God, Nature, Work, fits also my father's life."

***

Pastor Osvalds Gulbis

ONE PAGE OF AN ABUNDANT LIFEBOOK

This story was published by a couple of American magazines some four years ago. It is about a 13 year old boy, his brother and his parents, and it is so thrilling that it seems the story reaches back to the days of the first American pioneers. As a matter of fact, the event is not so ancient at all. It certainly concerns the time before two world wars, but occurred on an American farm just fifty years ago. The hero of the story has become a man in the meantime, a man well-known all around the world, and the first one in his own land. The saying is true, of course, that a boy shows what the man will be. Nevertheless, not because of the man are we going to retell it here. There is a religious thread visible in this story also, very clearly visible. Oak trees usually are growing in good soil and great men - usually in a religious family.

Here is the story.

So the boy was born in a religious family. It was natural to trust in God there. Of course - was He not the Maker of heaven and earth? Did He not command the buds to shoot? Did He not give sun and rain in due time? Has someone seen the righteous forsaken or his seed begging bread? He gave and He took away. His name should be praised. Certainly this was not an easy attitude. The boy's mother was always heart-broken when one of her six sons happened to get sick. She had lost

one already. On those occasions she sat on the edge of her sick child's bed or knelt there and prayed to God sincerely, for the boys' grandfather, an old farmer who took care of his fields on weekdays and of the souls of the Brethren Colony on Sundays, was deeply convinced in prayer as the best medicine. "If God wishes," he said, "the boys will grow up as strong as oak trees." However, if it was so, if God asked for trustfulness from the adults, it was also clear that the adolescents must obey their parents and trust in them. Opposition was not tolerated. Everyone, no matter big or small, had to do his chores. It was like an amen in the church. And when they were surprised by rain on the field, or someone pinched his finger - he would not run home or look for a bandage.

So even that day when the hero of our story had fallen, running home after school, and skinned his knee, he did not pay much attention. It would have been much worse if he had rent his trousers. His trousers, however, were safe and that seemed to be the most important thing. When kneeling and saying his evening prayer he felt a little pain but it did not seem too bad anyway. Tomorrow morning he would be all right again. Tired, and comforting himself with this thought, the boy pulled his blanket up to his chin. He could not go to sleep for awhile so he listened to the breathing of his five brothers, and at last he too was asleep. Nevertheless he did not sleep well. And unfortunately enough, the pains were not gone the next morning. He did not tell anyone. He would not bother them with such a small things. He was up at six as usual, did his chores and went to school.

Two mornings later - it was a Sunday morning - he could hardly leave his bed. He could not drag himself to the barn. His parents drove to church - his brothers to the Sunday School. The boy sat in the parlor half dozing. His brothers returned and started to cook the big meal, for their parents had stayed on for church service as usual. O, why didn't mother come sooner; she would have an idea what to do now, the boy thought, and while his brothers spread the table, he limped to bed. The leg ached badly. It probably was not anything serious. No thanks, he had no appetite. But if his brothers would help him with his shoe... They did - they had to cut it off. They could not take it off otherwise.

At last - thank God - mother was back. She certainly will know what to do. By the way, he could not stand his brothers' accusations any longer: Why on earth hadn't he told somebody? Yes, why? But it was too late now. Mother put her cool hand upon his hot forehead, she bathed the injured knee and applied poultices. O, now he felt much better, though someone went and fetched the doctor.

Old Dr. Conklin examined the leg and pursed his lips.

"It looks bad. It looks really bad. Well, one should not lose his life because of a leg," he said.

The boy sat up immediately and gazed at the old doctor.

"What is it?" he asked. "What did you mean by that, doctor?"

"I meant," explained the doctor, "if things get worse we'll have to amputate."

No, that was a thing which the boy could not allow. A cripple? Through all his life! Then rather death!

"The longer we wait, the more we will have to take off," urged the doctor.

"No, no!" stormed the boy, pressing his head into the pillow. His voice broke with an adolescent crack. "You won't amputate me! Not me!"

Pushing the boy's mother slowly out of the invalid's room into the hallway, Dr. Conklin felt that the shoulders of the mother shook. Now father came to them, too, and while the old doctor discussed the matter with his parents, the sick boy called for his brother:

"Ed! Ed! Come up here, will you?"

The brother stamped in. His eyes were wet. He could not look at his brother's eyes. With his face turned away, he felt the hot palm of his brother pressing his fingers.

"If I go out of my head, Ed, don't let them cut off my leg. Promise me!"

Ed nodded. He promised.

After a while he came out and ran to the kitchen and began to search for something in the drawer of the kitchen table.

"What are you looking for?" his mother asked.

"A spoon. He wants something to bite on: keep from screaming."

Having fetched the spoon, Ed stood outside the bedroom door, his arms folded. There was no doubt: he was a guard.

The parents were surprised. Such a thing had not happened in this house. It was an uproar. The old doctor raged. "It's murder!" he shouted and slammed the door. Nevertheless, Ed persisted. He had given his word and he was going to keep it. His brother will not be amputated.

"Well," said the father. "Let us wait and see how he looks tomorrow morning."

However, the boy did not look better next morning. The guard had not left his post during the night, sleeping at the threshold, not leaving even to eat. The sick boy babbled in torment. The fever had mounted, the discoloration of the swollen leg had crept up to the pelvis, just as the doctor had predicted.

What to do? Should the leg be amputated? However, the boy would never forgive an amputation. The frontiersmen, which they were, wanted to be physically perfect. And what to do with Ed then?

Then, in a moment when all three of them: the father, the mother and Ed, were standing at the sick boy's bed - was his mother the first to do that? It seems so - they found themselves kneeling. They prayed to God. They prayed, taking turns in leading one another. Father, mother - and at last Ed - would rise and go about the farm work and rejoin the continual prayer. It was like an uninterrupted spiritual guard, in which also the other four brothers took part. An hour of Gethsemane on a farm...

The next morning the old doctor knocked at the family's door much earlier. He too was worrying. But he was in a bad mood. He did not like what was

happening here. He pitied the boy. He was sorry for his parents. A son who is a cripple...? But there was no other way. Did this mother really prefer to have a dead son rather than a cripple? There were many with amputated legs. Being quite sure of what he would see, the doctor entered the sick boy's room and raised the blanket. Marvellously, the swelling was going down. He looked at the kneeling mother, then he too closed his eyes and made a rusty prayer of his own - a prayer of thanksgiving. The crisis was over. Nevertheless the bold guard did not retreat. One member of the family after another kept the prayer vigil.

That is the story - about a boy who was not afraid of making a choice between all and nothing; about his brother who had promised and who kept his promise; and about a family who were united by prayers as a stalk unites the branches of a tree.

Or - was it just a careless play with one's life? No, it was God's will that the boy should grow up and that he be accustomed to making serious decisions already in childhood. The boy's name: Dwight David Eisenhower.

***

VOLDEMARS MEZARAUPS

T H E N E W M O R N

Pains disappeared, I know; I am saved,
I am going the way of sunbeams paved.

This morn newborn!
I will not mourn -
Not anymore
No more annoy
Just peace and joy
Forevermore!

Pains disappeared, I know: I am saved,
I am going the way of sunbeams paved.

***

Pastor Osvalds Gulbis

IF I WERE A KING

God's ways are mentioned often. No one, however, knows where they begin and where they end. As to Saul; he was not an exception. He did not know much of God's ways, and his servant knew even less.

Thus having helped his servant to get over the ditch up to the highway, he said, "Thank God", but it was nothing more than a sigh of relief. Yesterday's way through the hill-country of Ephraim and through three more communities, as well as the unpleasant inquiring all the way along, had made him tired. He had put the same question to cutters and shepherds: "Didn't you see two asses? I have lost them." But instead of receiving a simple answer to his simple question he heard lots of silly questions, for instance, "Where is your home? - What's

the name of your father? Well, well. Are you really Kish's son? How is the crop at home? Look what the last rain has done to ours! What a pity, what a pity..." But the asses? No, no one had seen them.

In a bad mood and a little bent forward, Saul worked uphill swiftly. The soil, hardened by the recent rain, provided him with good ground whereupon to put his feet, and he would have regained his good temper again if there were not this weakling, his servant. What on earth was in his father's mind when giving him such an assistant? A guide? This ninny! He could not even raise his own feet.

"Well, let's work up this hill," said Saul, and stopped for a while in order for his servant to reach him. "If we do not see them from the top of this hill, let's go back home."

The servant nodded. He was too tired for uttering a word. Saul was right. There was no use. The beasts would not have come that far. Yet one thing concerning Saul's decision he did not like. What? With no rest? To go back immediately? No. There was no more strength in his bones than bread in his vessel. His bread was spent and so was his strength.

The two men reached the peak of the hill and wiped off their moist foreheads. What apple-pie order, Saul's servant said to himself, and meant quite the opposite - one's forehead is wet and one's mouth is dry! If there were any order in this world one could expect quite the opposite: some water in his mouth and no water on his forehead. And what good was there of searching like this? Why could not men fly up to the sky like a hawk, then one would see at once: Look, there the beasts are. And one would have them.

Saul, not being familiar with a philosophy of such sort, and not being introduced to it by his servant, looked around and did not envy the hawk above their heads. The scenery was beautiful: hills and valleys, groves, and just across the valley - a city on a hill, so near at hand that Saul was tempted to put his hands to his mouth and repeat his question also to the townsmen: "Haven't you seen..." and surely someone would give a reply. Yet Saul dropped his intention immediately. There was no use. The sun showed that it was already lunch-time, and if they wanted to return in daylight, they should stop putting questions. Neither he nor his servant had any ideas of having stopped on God's way.

"Well, nothing to do," Saul decided, and turned his hot face toward his servant, "Come, and let us return, lest my father leave off caring for the asses, and be anxious for us."

"Listen, master," the servant suddenly said, having finished his considerations about the world's disorder and about a hawk's privileges. "Without light one cannot find even a penny. Our fault is that we have searched without light."

"Stop talking in parables," reminded Saul. Then, not because of curiosity, just because of politeness, he added, "What kind of light do you mean?"

"I am a native of this community, master, and I have heard many a thing around here. Over there in this city," he made a gesture toward the city on the next hill, "there is a prophet, a seer - or how do they call them? What do I know - I'm just a servant. But people say all that he says comes surely to pass. A true man of God. What about asking him... You too have heard of him haven't you?" he added teasingly.

Well, Saul was not sure. Neither did he know this community nor had he time for going far around. As a matter of fact this was his first trip so far away from home. Before this all travellings were done by his father.

Well, he thought the thing over. They had walked a long way, a couple of steps more would not make much difference. However, he weighed in his hand their empty vessel; they had neither bread nor anything else. "Shall we go and see the seer empty handed?" he asked.

A smile of superiority appeared on the servant's face. Look at this guy, he thought. He is a master's son, and there is not even a penny in his pocket. His fingers, however, worked at a knot in his worn out shirt. There was the fourth part of a shekel tied up. Silver - quite a riches for a poor servant.

"Here you are," he said, having loosened the coin. "I think it'll do."
Saul examined the coin, gave his servant a look of some surprise and replied, "Thanks. As soon as we'll be at home I'll tell my father and he shall give you your money back."

The smile on the servant's face this time was even broader. There was no hurry, he murmured.

At the gates of the city both men stopped again - how to know where to go now? Half a dozen children, like brown peas in a ripe pod, burst out of the city and head over heels ran down the hill. Young maidens with heavy earthen jars on their shoulders and on the the top of their heads ascended from the well to the city slowly but gracefully. With his shoulder leaned on the city wall, and with his head almost outreaching the edge of the wall, Saul wondered how none of the children had broken his neck. Then he turned his attention to the water drawers.

"I think we should ask them about the seer," he said to his servant.

The servant grinned. "Why don't you ask?"

"Well, I think you said you are quite at home here," Saul muttered.

The servant made the inquiries.

"A seer? Which seer?" the townswomen did not understand, and glancing at the gigantic peasant at the city wall, secretly encircled this scared servant like a ring.

"Well, the seer, the prophet." The servant tried to make it clear, being not sure that he had guided his master to the right place. "Well, that man of God who knows everything."

O, yes. Now the maidens had an idea. Did not he mean Samuel? Of course. It should be him. Samuel, however, did not live there. He just paid a visit to them once in a while. And whether he was in town to day... O yes, O yes, a tall girl with black eyes interrupted. Sure, he was. Did not the maidens know? He had made a great supper and had bidden as many as thirty men. Everything was prepared. The elders were already there. Her uncle, the cook was quite scared. The meal was getting cool. Samuel, however, had not allowed them to start. Waiting for an important guest, he had ordered the cook to set aside a certain shoulder and had gone to meet this guest of honor... Well if both men were looking for

Samuel, they should wait for him here at the gate.

Saul had heard what the maiden said, but he did not feel much wiser. If this man of God had made a supper they had not much chance. And how would they recognize him when he would be passing by? The servant had forgotten to ask about this man's appearance.

With a regret that he had not made the inquires himself, and a little bit sulky for he thought his servant could come to a wrong conclusion as if he, the master, were not able to settle things himself, Saul considered once more whether to go back at once or whether to wait for the unknown seer, when suddenly he noticed an old man coming up the ascent to the city. He could not recognize his features yet. The old man still was too far away, but he was surprised by the manner of that man's coming. It seemed the hill itself was lifting him up. Saul waited until the man was close enough, then he approached him, but caught by the old man's gaze, he stopped as if petrified. Why did that old man examine him so carefully with his eyes? There was no reason to examine him, he thought. He surely was just an ordinary peasant, and he had wanted but to get some information about that seer. Now after such an examination, and bashful like all peasants, he could hardly utter his question.

The old man did not reply. With his old man blue lips pressed tightly, he obviously was trying to come to a certain conclusion. Then he raised his head, faced him, took his elbow and said, "Come along, son! We are waiting just for you. Do come," he added, feeling that Saul did not move. "Come and be my guest. I am the seer. And as for your asses that were lost three days ago, set not your mind on them, for they are found."

The mouth of Saul's servant sprang open. So this was the seer - Samuel, and their asses were found. How could he know?

"And you with your mouth open," Samuel turned back, "you come too. It's good that you have such a big mouth. We have plenty of food."

The servant shut his mouth, swallowed the saliva and, thinking about the meal, followed. If the seer knew everything he surely should know what kind of a meal he wanted - it was meat that he wanted, much meat...

In the meantime, with Saul's elbow in his hand, Samuel turned his head and smiled. "Aye," he said, "don't worry about the asses. They are found. Nevertheless, when searching for them you have come via God's ways." Then, as if he noticed not only the seriousness of this affair but also the comical part in it, he burst out in almost silent laughter. "He, he, his majesty is looking for asses. A king... to whom all this is going to belong?" he asked with a smile on his face and making a gesture with his arm.

Saul, who for some time was feeling like a stick in a stream, suddenly felt that he could swim. Turning red in his face, he stopped and loosened his elbow. He surely was just a peasant, but he would not allow this fellow to laugh at him.

"Dear seer," Saul said slowly and pausing for taking breath. "My kingdom is my father's homestead. I do not need a different one. My father has lost two asses and if you cannot tell me where they are, leave me in peace."

Samuel bent his head. In one moment one of these two men, it seemed, had

stretched even higher, the other shrunk even more. An old statesman bent before his king, Saul's servant could say. However, he had not seen any statesman nor a king either. Thus he opened his mouth, yet he did not say a word, and that, by the way was the best thing he could do, for each mouth is good enough for eating but not for speaking.

Having bowed for a while, Samuel raised up his head. "You will find your asses. When you depart from me you will find two men, and they will say to you: Saul, your asses are found. I do not want to delay your departure more than necessary, for your father is anxious for you. You shall return as soon as possible, but now come with me, be my guest, and - seven days later you will be a king."

Saul started. The old man's voice sounded as different as if a harp's strings would have been straightened. Without saying a word he followed.

When all three of them arrived at the guest-chamber, the conversation ceased as if a sieve were emptied. Thirty men stood up. Thirty heads made a bow.. Saul, being pushed to the table, took the chief place with a sound that reminded one of a grain sack being slipped out of its carrier's fingers. What on earth did that mean? A gray head bent toward him on the right - he answered. A gray head bent toward him on the left - he replied. Who, however, would answer his question? Where was he? What sort of men were this company? What did they want of him? - - A king! Indeed, only a king could expect such a reception. He - a king? Ridiculous. But if he really were a king? Well, it was nice. Then he could take care of all this land, he could clean it, cultivate it, fence it in just as he has done with his father's farm. He would like to do it. He probably would be able to do it. But no, it could not happen. It was not possible, but if it were...

He shook himself, as a bear coming out of water. Then he took the shoulder which was passed to him by the cook and cut his teeth into it. However, without swallowing the bite, he became numb again.

Silent conversations were sifting like grains in a sieve.

The peasant's son was sitting and thinking: if I were a king...

***

PAINS DISAPPEARED

The last year has given and taken, and in general it is much easier to see its losses than its achievements. On November 30, we lost a sincere co-worker of our monthly, the pastor and the poet Voldemars Mezaraups. The autumnal gales of 1944 brought him to Germany's shore, where he acted as pastor and teacher in the camp of Hanau. After having come to the USA in 1950, probably with already delicate health, he was broken by his heavy physical job. Now on December 3, just 51 years old, he has found his last resting place in St. Johnsbury, Vermont.

Mezaraups was born on August 22, 1901, in the homestead of Bruveri in the rural community of Akniste. His schooling was interrupted by World War I and he entered the Theological faculty (Seminary) of the Latvian University already as a partaker of the Liberty War. He finished his studies on December 14, 1934, and on January 27 of the next year he was ordained. The title of his work for the

first theological degree was: "The Evaluation and Description of D. Mereschkowsky's Work, 'The Unknown Jesus' ". When studying, as well as while the teacher of religion (in Daugavpils) and the pastor of the parishes of Demene and Egipte, he was also acting as a reporter for the newspapers "Latvijas Kareivis" and "Latvijas Sargs," and published book reviews and poems. "The Sigh", his first book of poems, was published in 1934; "The pictures", his second book, was published in 1939. Just last September Mezaraups sent us 5 poems, and a little later another poem - "On Christmas" - which has already been published in the December issue. One of these 5 poems, "The New Morn", with the characteristic phrase at its very beginning, "pains faded away," you can read in this issue. The rest will be published later. Mezaraups was a silent and humble man. His wife and his two children are mourning for him, as are his collegues and they who appreciated his talent.

***

NOWADAYS

PEOPLE ON THE MOVE

One of the most peculiar problems faced by the American Churches is the problem of the remarkably mobile population. Dr. H. C. Hoyer, who has studied this problem, in a booklet, "Ministering to People on the Move", contends that the crisis-level population change wrought by World War II "has never returned to normal". At least twenty per cent of Lutherans changed their addresses last year.

Dr. Hoyer has been on the inside of the migrant-population problem since early in World War II when he was called to head the National Lutheran Council's Commission on American Missions, which was later made a permanent division and assigned additional special responsibilities for ministry among the Jewish people, Negroes, and for urban and rural church strategy. Since the fall of 1949 Dr. Hoyer has administered the publication of Latvian and Estonian - and since early 1952 also the publication of Lithuanian - spiritual monthlies in their native tongues. He completed his tenth year as Executive Secretary of the Division of American Missions in October, 1952.

DR. H. LILJE, PRESIDENT OF LWF

has evaluated the LWF Hannover Assembly in "Informationsblatt," a bulletin for Lutherans in northern Germany, denying that by the Assembly the Church has demonstrated its lust for power. Quite the contrary, the main emphasis of the Assembly was on justification of sinful man, the main emphasis of the Lutheran Church's existence.

The LWF president lauds the achievments of the Assembly in many fields and stresses the blessing of modern facilities which let so many Lutherans take part in the gathering. "The microphone," Dr. Lilje claims, "belongs to the greatest blessings God ever gave His church," because it permits addressing everyone in a huge gathering and helps the lonely Christian to feel he is not alone, after all. "Police," he says, wondered why there was so little for them to do in a gathering of tens of thousands. There was so little to do for the police," Dr. Lilje concludes, "because the gathering was guided by rules of the congregation of Jesus Christ."

Published by
National Lutheran Council
327 South La Salle Street
Chicago 4, Illinois

For the spiritual care of latvians of Lutheran faith, recently resettled in the United States

For information write to the above address
Attention: Latvian Paper